

GRUPA ONDE

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE
FINANSOWE**

za rok obrotowy zakończony
dnia 31 grudnia 2022 r.

**20
22**

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania
w Unii Europejskiej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2021
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA		
Nota 4.2.-4.3. Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	1 092 852	1 217 445
Nota 4.2.-4.3. Koszty sprzedanych dóbr i usług	1 020 486	1 076 463
Zysk brutto ze sprzedaży	72 366	140 982
Nota 4.4. Koszty sprzedaży	3 907	2 163
Nota 4.4. Koszty ogólnego zarządu	46 101	74 636
w tym wynagrodzenia w formie akcji	-	28 343
Nota 4.6. Pozostałe przychody operacyjne	327	329
Nota 4.6. Pozostałe koszty operacyjne	2 675	719
Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami	1 850	(1 426)
Nota 4.2. Zysk z działalności operacyjnej	21 860	62 367
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek współzależnych wycenianych metodą praw własności	(771)	(156)
Przychody finansowe	5 305	2 653
Koszty finansowe	14 448	2 394
Nota 4.2. Zysk brutto	11 946	62 470
Nota 4.8. Podatek dochodowy	4 772	16 270
Zysk netto za okres obrotowy	7 174	46 200
Zysk okresu obrotowego przypadający: Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	7 174	46 200
Całkowity dochód	7 174	46 200
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	0,13	0,92

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	2022	2021
AKTYWA	618 019	571 292
Nota 6.2. Wartość firmy	56	56
Nota 6.1. Wartości niematerialne	1 508	620
Nota 6.1. Rzeczowe aktywa trwałe	37 584	26 634
Nota 5.1.1. Aktywa finansowe	8 460	5 338
Nota 6.11. Inwestycje rozliczane zgodnie z metodą praw własności	53 078	34 450
Nota 4.8. Aktywa z tytułu podatku odroczonego	6 611	11 331
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	337	432
Aktywa trwałe	107 634	78 861
Nota 6.4. Zapasy	154 259	64 094
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	637	355
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	195 824	119 333
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług	105 693	124 288
Nota 6.5. Pozostałe należności	23 681	5 483
Nota 5.1.1. Aktywa finansowe	3 849	28 460
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 128	104 710
Nota 3.7. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT	13 399	27 259
Nota 3.7. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	-	10 855
Nota 6.6. Pozostałe aktywa	1 915	7 594
Aktywa obrotowe	510 385	492 431
PASYWA	618 019	571 292
Nota 3.1. Kapitał podstawowy	1 101	1 101
Nota 3.1. Akcje własne	(30 000)	-
Kapitał zapasowy	255 580	239 410
Kapitał rezerwowy	74 144	44 144
Nota 3.1. Zyski zatrzymane	10 100	49 096
Kapitał własny	310 925	333 751
Nota 3.2.-3.5. Zadłużenie	19 903	10 972
Nota 6.7. Rezerwy	4 976	5 343
Nota 4.8. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	13 636	6 489
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	12 660	11 575
Zobowiązania długoterminowe	51 175	34 379
Nota 3.2.-3.5. Zadłużenie	64 307	11 380
Nota 6.7. Rezerwy	904	101
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	14 383	14 214
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	33 254	52 240
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	130 207	106 539
Nota 6.9. Pozostałe zobowiązania	12 864	18 688
Zobowiązania krótkoterminowe	255 919	203 162

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2021 r.	914	-	32 450	15 801	35 677	84 842
Wynik netto za okres	-	-	-	-	46 200	46 200
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	46 200	46 200
Dywidenda	-	-	-	-	(32 430)	(32 430)
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego na zyski zatrzymane	-	-	351	-	(351)	-
Emisja akcji - program akcji pracowniczych	22	-	365	28 343	-	28 730
Programy akcji pracowniczych - wynagrodzenie w formie akcji	165	-	206 244	-	-	206 409
Stan na 31 grudnia 2021 r.	1 101	-	239 410	44 144	49 096	333 751
Stan na 1 stycznia 2022 r.	1 101	-	239 410	44 144	49 096	333 751
Wynik netto za okres	-	-	-	-	7 174	7 174
Łączne całkowite dochody	-	-	-	-	7 174	7 174
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego na kapitał zapasowy i rezerwowy	-	-	16 170	30 000	(46 170)	-
Nabycie akcji własnych	-	(30 000)	-	-	-	(30 000)
Stan na 31 grudnia 2022 r.	1 101	(30 000)	255 580	74 144	10 100	310 925

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2021
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Wynik brutto	11 946	62 470
Nota 4.2. Amortyzacja	8 090	6 601
Nota 4.7. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(593)	(215)
Nota 4.7. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	4 808	(28)
Nota 6.11. Pozostałe korekty niepieniężne	(5 816)	28 319
Nota 4.8. Zapłacony podatek dochodowy	(13 126)	(11 088)
Nota 6.11. Zmiana stanu kapitału obrotowego	(83 356)	(222 289)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(78 047)	(136 230)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Nota 5.1.2. Wpływy z tytułu spłat udzielonych pożyczek	2 708	20 677
Wpływy pozostałe	182	3 013
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(2 440)	(5 926)
Nota 5.1.2. Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(944)	(36 660)
Nota 6.12. Wydatki na nabycie udziałów w spółkach	(30 586)	(34 606)
Wydatki pozostałe	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(31 080)	(53 502)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Nota 3.2. Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - kredyty i pożyczki	148 738	66 332
Wpływy z emisji akcji	-	214 500
Wpływy pozostałe	-	387
Nota 3.2. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia kredytowego - kapitał	(91 822)	(60 933)
Nota 3.5. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia leasingowego - kapitał	(5 916)	(4 431)
Nota 3.2. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia - odsetki	(5 436)	(998)
Wyplata dywidend	-	(32 429)
Nabycia akcji własnych	(30 000)	-
Wydatki pozostałe	(19)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	15 545	182 428
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	(93 582)	(7 304)
Środki pieniężne na początek okresu	104 710	112 014
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	11 128	104 710

1.	INFORMACJE OGÓLNE	6
1.1.	WPROWADZENIE	6
1.2.	PODSTAWA SPORZĄDZENIA	6
1.3.	ZASTOSOWANIE NOWYCH I ZMIENIONYCH STANDARDÓW I INTERPRETACJI:	7
2.	KONTRAKTY BUDOWLANE	11
2.1.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH	13
2.2.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH – KAUCJE	14
2.3.	UZGODNIENIE KWOT Z TYTUŁU NIEZAKOŃCZONYCH KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH	14
3.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE	16
3.1.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	16
3.2.	ZADŁUŻENIE NETTO	18
3.3.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	19
3.4.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU	20
3.5.	AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA	20
3.6.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	20
3.7.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	21
4.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	22
4.1.	ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW	22
4.2.	SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE	23
4.3.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	26
4.4.	KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	27
4.5.	KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	27
4.6.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	27
4.7.	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	28
4.8.	OPODATKOWANIE	28
5.	INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	31
5.1.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	31
5.1.1.	AKTYWA FINANSOWE	35
5.1.2.	AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI	35
5.2.	ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	36
5.2.1.	RYZYO RYNKOWE – RYZYO WALUTOWE	36
5.2.2.	RYZYO RYNKOWE – RYZYO STÓP PROCENTOWYCH	37
5.2.3.	RYZYO KREDYTOWE	38
5.2.4.	RYZYO PŁYNNOŚCI	39
5.2.5.	RYZYO KLIMATYCZNE	40
6.	NOTY POZOSTAŁE	41
6.1.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	41
6.1.1.	KWOTY ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH ZACIĄGNIĘTYCH W CELU NABYCIA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	44
6.2.	WARTOŚĆ FIRMY	44
6.3.	UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH	45
6.4.	ZAPASY	45
6.5.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	46
6.6.	POZOSTAŁE AKTYWA	48
6.7.	REZERWY	48
6.8.	SPRAWY SPORNE	49
6.9.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE	50
6.10.	WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	51
6.11.	STRUKTURA GRUPY	52
6.12.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	56
6.13.	ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	57

W Sprawozdaniu Finansowym można zauważyć ikony, które reprezentują następujące:

Polityki rachunkowości

Szacunki

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. WPROWADZENIE

Jednostka Dominująca w Grupie ONDE - ONDE S.A. (dawniej: Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo-Inżynierskiego S.A.) jest spółką akcyjną powstałą 25.09.1998r. Spółka wpisana jest do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000028071. Wpisu dokonał Sąd Rejonowy w Toruniu, Polska: VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 18.07.2001r.

Siedziba Spółki ONDE S.A. znajduje się w Toruniu, przy ulicy Wapiennej 40, w Polsce.

Głównym przedmiotem działalności Grupy ONDE są roboty związane z budową i remontami dróg (PKD 42.11 Z) oraz budowa farm wiatrowych i fotowoltaicznych (PKD 42.99), a podstawowym miejscem prowadzenia działalności jest Polska.

Grupa jest jednostką zależną należącą do Grupy Erbud - z jednostką dominującą: Erbud S.A. Podmiotem kontrolującym Grupę na najwyższym poziomie jest również Erbud S.A. Spółka ONDE S.A. jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie od 2021 roku.

1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA

Stwierdzenie o zgodności z MSSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2022 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską (dalej „MSSF”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości podane są w tysiącach. Skonsolidowane informacje zostały sporządzone według zasady kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 28 marca 2023 r.

Kontynuacja działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

Wpływ COVID-19

Grupa nie odnotowała istotnego wpływu COVID-19 na bieżącą działalność. Realizowane kontrakty budowlane przebiegały zgodnie z założonymi harmonogramami, nie odnotowano również kar za opóźnienia w realizacji projektów. Dodatkowe koszty spowodowane zapewnieniem pracownikom niezbędnego bezpieczeństwa nie były istotne i nie wpłynęły istotnie na wyniki Grupy w okresie do 31 grudnia 2022 r. Pandemia koronawirusa nie przełożyła się na pogorszenie płynności, a Grupa przez cały rok utrzymywała stabilne saldo środków pieniężnych, terminowo regulując swoje zobowiązania. Grupa nie odnotowała również zmian w odzyskiwalności należności, które były regulowane przez klientów na bieżąco, bez istotnych opóźnień.

Wpływ konfliktu w Ukrainie

Po inwazji Rosji na Ukrainę zarówno cały świat, jak i Polska, stanęły w obliczu kryzysu paliwowego oraz słabnących giełd i walut krajów ościennych. Ceny surowców i ich dostępność stały się dużo większym problemem w branży budowlanej niż zagrożenia związane z COVID-19.

Zarząd na bieżąco monitoruje wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w Ukrainie i w Rosji oraz w Białorusi na działalność Grupy ONDE. Od ponad roku mamy do czynienia ze wzrostem cen materiałów budowlanych i robocizny na rynku polskim. Spółka na bieżąco uwzględnia ryzyko wzrostu cen materiałów i robocizny w przygotowywanych kalkulacjach. Zarząd podejmuje działania w celu zmniejszenia wpływu szoku cenowego spowodowanego konfliktem w Ukrainie, takie jak

1. INFORMACJE OGÓLNE

dywersyfikacja działalności pod kątem geograficznym, jak i segmentowym, jednocześnie negocjując warunki kontraktów ze zleceniodawcami.

Wycena do wartości godziwej

W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując hierarchię wartości godziwej odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny, zgodną z zapisami MSSF 13. Na poszczególne dni bilansowe Grupa nie posiada pozycji wycenianych do wartości godziwej lecz ujawnia wartość godziwą w odniesieniu do pozycji wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Przeliczanie pozycji w walutach obcych

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną Grupy i walutą prezentacji sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Transakcje w walutach obcych wykazuje się w księgach na moment początkowego ujęcia w wartości przeliczonej na złote według kursu średniego NBP z dnia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie, przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

1.3. ZASTOSOWANIE NOWYCH I ZMIENIONYCH STANDARDÓW I INTERPRETACJI:

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie w 2022 r.:

a) Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorzeń”

Opublikowane w maju 2020 r. zmiany do standardu mają na celu zaktualizowanie stosownych referencji do Założeń Koncepcyjnych w MSSF, nie wprowadzając zmian merytorycznych dla rachunkowości połączeń przedsiębiorzeń.

b) Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”

Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” regulują kwestię kosztów wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych i kwot otrzymanych ze sprzedaży pozycji wytworzonych w trakcie ich testowania. Zmieniony standard wymaga, aby ująć przychody ze sprzedaży produkcji testowej i związane z nimi koszty w sprawozdaniu z zysków lub strat, eliminując możliwość korekty wartości wybudowanych środków trwałych o te kwoty.

c) Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”

Zmiany do MSR 37 dostarczają wyjaśnień, które koszty należy uwzględnić przy ocenie, czy umowa będzie przynosiła straty i stanowi umowę rodzącą obciążenia.

d) Roczny program poprawek do MSSF 2018 - 2020

„Roczny program poprawek do MSSF 2018-2020” wprowadza zmiany do standardów: MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 41 „Rolnictwo” oraz do przykładów ilustrujących do MSSF 16 „Leasing”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

1. INFORMACJE OGÓLNE

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

a) MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz zmiany do MSSF 17

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r., natomiast zmiany do MSSF 17 opublikowano 25 czerwca 2020 r. Nowy standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie.

MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. Nowy standard zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi; niemniej jednak zakres standardu nie jest ograniczony jedynie do firm ubezpieczeniowych, a umowy zawierane przez podmioty inne niż firmy ubezpieczeniowe mogą także zawierać element spełniający definicję umowy ubezpieczeniowej (jak zdefiniowano w MSSF 17).

Powyższa zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na Grupę.

b) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce

Zmiana do MSR 1 wprowadza wymóg ujawniania istotnych informacji dotyczących zasad rachunkowości, które zostały zdefiniowane w standardzie. Zmiana wyjaśnia, że informacje na temat polityk rachunkowości są istotne, jeżeli w przypadku ich braku, użytkownicy sprawozdania finansowego nie byłoby w stanie zrozumieć innych istotnych informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym. Ponadto, dokonano również zmian wytycznych Rady w zakresie stosowania koncepcji istotności w praktyce, aby zapewnić wytyczne dotyczące stosowania pojęcia istotności do ujawnień dotyczących zasad rachunkowości. Zmiana obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.

Powyższa zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na Grupę.

c) Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”

W 2021 r. Rada opublikowała zmianę do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie definicji wartości szacunkowych. Zmiana do MSR 8 wyjaśnia, w jaki sposób jednostki powinny odróżniać zmiany zasad rachunkowości od zmian wartości szacunkowych. Zmiana obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.

Powyższa zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na Grupę.

d) Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”

Zmiany do MSR 12 precyzują, w jaki sposób rozliczać podatek odroczony od transakcji takich jak leasing i zobowiązania z tytułu wycofania z eksploatacji. Przed zmianą do standardu istniały niejasności co do tego, czy ujęcie równych kwot aktywa i zobowiązania dla celów księgowych (np. początkowe ujęcie leasingu) pozostające bez wpływu na bieżące rozliczenia podatkowe powoduje konieczność ujęcia sald podatku odroczonego czy też zastosowanie ma tzw. zwolnienie z początkowego ujęcia (ang. initial recognition exemption), które mówi, że nie ujmuje się sald podatku odroczonego, jeśli ujęcie składnika aktywów lub zobowiązań nie ma wpływu na wynik księgowy lub podatkowy na moment tego ujęcia. Zmieniony MSR 12 reguluje tę kwestię wymagając ujęcia podatku odroczonego w powyższej sytuacji poprzez wprowadzenie dodatkowego zapisu, że zwolnienie z początkowego ujęcia nie ma zastosowania, jeżeli jednostka jednocześnie rozpoznaje składnik aktywów i równoznaczny składnik zobowiązań i każdy z nich tworzy różnice przejściowe.

Zmiana obowiązuje dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie.

Powyższa zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na Grupę.

1. INFORMACJE OGÓLNE

e) Zmiana do MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiana dotyczy wymogów przejściowych w związku z zastosowaniem po raz pierwszy MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Celem zmiany jest zapewnienie użyteczności informacji finansowych dla inwestorów w okresie pierwszego zastosowania nowego standardu, wprowadzając określone uproszczenia w odniesieniu do prezentacji danych porównawczych.

Zmiana dotyczy wyłącznie zastosowania nowego standardu MSSF 17 i nie ma wpływu na żadne inne wymogi zawarte w MSSF 17.

Powyższa zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na Grupę.

f) Zmiana do MSSF 16 „Leasing”

We wrześniu 2022 r. Rada zmieniła standard MSSF 16 „Leasing” uzupełniając wymogi dotyczące późniejszej wyceny zobowiązania leasingowego w przypadku transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego, w sytuacji, gdy spełnione są kryteria MSSF 15 i gdy transakcję należy ująć jako sprzedaż.

Zmiana wymaga od sprzedawcy-leasingobiorcy późniejszej wyceny zobowiązań leasingowych wynikających z leasingu zwrotnego w taki sposób, aby nie ujmować zysku lub straty związanej z zachowanym prawem do użytkowania. Nowy wymóg ma szczególne znaczenie w przypadku, gdy leasing zwrotny obejmuje zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stawki, gdyż opłaty te są wyłączone z „płatności leasingowych” w myśl MSSF 16. Zmieniony standard zawiera nowy przykład, który ilustruje zastosowanie nowego wymogu w tym zakresie. Zmiana obowiązuje od 1 stycznia 2024 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

g) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

W 2020 roku Rada opublikowała zmiany do MSR 1, które wyjaśniają kwestię prezentacji zobowiązań jako długo- i krótkoterminowych. W październiku 2022 r. Rada wydała kolejne poprawki do standardu MSR 1, które adresują kwestię klasyfikacji zobowiązań jako długo- i krótkoterminowe, w odniesieniu do których jednostka zobowiązana jest spełniać określone wymogi umowne tzw. kowenanty. Zmieniony standard MSR 1 stanowi, że zobowiązania są klasyfikowane jako krótko- lub długoterminowe w zależności od praw istniejących na koniec okresu sprawozdawczego. Na klasyfikację nie mają wpływu ani oczekiwania jednostki ani zdarzenia po dniu sprawozdawczym (na przykład rezygnacja z kowenantu lub jego naruszenie).

Opublikowane zmiany obowiązują dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2024 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

h) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

1. INFORMACJE OGÓLNE**i) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami**

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykazuje pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z tylko w zakresie części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Grupa podpisuje umowy w cenach zryczałtowanych (stałych) na realizację kontraktów budowlanych głównie w zakresie budowy farm wiatrowych, farm fotowoltaicznych, budowy i remontów dróg. Niektóre umowy z Klientami zawierają również element zmienny wynagrodzenia w postaci kar, które mogą być nałożone na Grupę, np. w przypadku opóźnień realizacji kontraktu.

Element zmiennego wynagrodzenia koryguje cenę transakcji oraz kwotę ujmowanych przychodów, tj. Grupa ujmuje w cenie transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego tylko w takim zakresie, w jakim jest wysoce prawdopodobne, że nie nastąpi znaczące odwrócenie skumulowanej kwoty ujętych przychodów gdy niepewność związana ze zmiennością zostanie rozstrzygnięta. Do oszacowania wartości wynagrodzenia zmiennego Grupa korzysta z metody wartości oczekiwanej do oszacowania wynagrodzenia zmiennego. Historycznie, Grupa nie ponosiła kar od swoich odbiorców oraz na żaden z dni bilansowych nie wystąpiły przesłanki do rozpoznania kar na realizowanych kontraktach. Wszelkie zmiany umowy (zmiany zakresu umowy, ceny lub obu tych składników) ujmuje się jako kumulatywną korektę przychodów.

Ze względu na specyfikę kontraktów budowlanych oraz usług świadczonych przez Grupę, we wszystkich umowach o roboty budowlane Grupa identyfikuje tylko jeden obowiązek świadczenia, do którego alokowana jest cała wartość wynagrodzenia.

Przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych Grupa rozpoznaje w czasie w miarę postępu stopnia wykonywanych prac. Grupa dokonuje pomiaru stopnia wykonania kontraktu stosując metodę opartą na nakładach, tj. ustala wartość przychodów z wykonania kontraktów budowlanych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego proporcjonalnie do stopnia realizacji danego kontraktu w drodze wyliczenia stopnia zaawansowania prac w oparciu o stosunek rozpoznanych na danym kontrakcie kosztów do całkowitego budżetu kosztów przygotowanego dla danego kontraktu. Od otrzymanej w ten sposób wielkości Grupa odlicza przychody, które wpłynęły na wynik finansowy w latach ubiegłych, uzyskując przychody z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych dotyczące bieżącego okresu. Zmiana szacunku stopnia zaawansowania realizacji umowy traktowana jest jako zmiana szacunku i wpływa na kwotę ujętego przychodu w okresie w którym dokonano zmiany szacunku stopnia zaawansowania.

W ocenie Zarządu, taki sposób pomiaru stopnia wykonania kontraktu dostarcza rzetelną informację na temat zaawansowania danego kontraktu z uwagi na bezpośrednią korelację pomiędzy ponoszonymi nakładami, a zaawansowaniem prac budowlanych, które są w istotnym stopniu realizowane również przez podwykonawców Grupy.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług (w tym budowlanej) lub przewidywany, całkowity koszt jej wykonania nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustalany jest w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest oczekiwane.

Drugostronnie, wyniki wyceny (tj. ustalenia przychodów metodą stopnia zaawansowania) ujmowane są jako „Aktywa (lub Zobowiązania) z tytułu kontraktów budowlanych”. Salda aktywów z tytułu kontraktów budowlanych są obejmowane odpisem z tytułu utraty wartości, wyliczanego analogicznie jak dla należności handlowych nieprzeterminowanych. Wszystkie aktywa z tytułu kontraktów budowlanych znajdują się w Poziomie 2 modelu utraty wartości i stosuje się do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości tych aktywów uproszczone podejście na bazie matrycy (analogicznie jak dla należności handlowych). Z uwagi na sposób rozpoznawania sald z tytułu aktywów z tytułu kontraktów budowlanych, nie podlegają one wiekowaniu i są traktowane w całości jako bieżące, nieprzeterminowane.

Fakturowanie prac wykonywanych w ramach realizacji kontraktów budowlanych odbywa się zgodnie z harmonogramem określonym w umowie, zazwyczaj po zakończeniu danego etapu prac określonego w umowie. Przychody są natomiast rozpoznawane w czasie, w miarę postępu wykonywanych prac. W związku z tym, w czasie realizacji danego kontraktu budowlanego, może istnieć rozbieżność pomiędzy przychodem zafakturowanym, a przychodem rozpoznawanym metodą od nakładów. Wraz ze wzrostem przychodu rozpoznawanego metodą od nakładów, drugostronnie wzrasta saldo „Aktywów z tytułu kontraktów budowlanych”. W momencie wystawienia faktury, księgowane są „Należności z tytułu dostaw i usług” w kwocie brutto, a kwota faktury netto pomniejsza wartość „Aktywów z tytułu kontraktów budowlanych” lub powiększa saldo „Zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych”. Kontrahenci w ramach kontraktów budowlanych podpisujących ze Grupą zatrzymują część zapłat jako gwarancje dobrego wykonania umowy. Kwoty te ujmowane są „Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje” i podlegają zwrotowi najczęściej po zakończeniu projektu lub po zakończeniu okresu gwarancji.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Grupa tworzy rezerwy na kontrakty z ujemną marżą w momencie zidentyfikowania przesłanek, że dany realizowany kontrakt budowlany zamknie się ze stratą (budżetowane koszty przekraczają budżetowane przychody). Rezerwy tworzone są w koszty danego okresu w pełnej wartości prognozowanej straty na danym kontrakcie i są wykazywane w bilansie w linii „Rezerwy”.

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy Grupa ujmuje jako koszty w momencie ich poniesienia z uwagi na to, że koszty doprowadzenia do zawarcia umowy nie obciążają bezpośrednio klienta niezależnie od tego, czy umowa zostanie zawarta. Grupa udziela swoim odbiorcom jedynie gwarancji podstawowych, które nie stanowią odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia. Okres objęty gwarancją różni się w zależności od realizowanego kontraktu oraz elementów składowych, których dotyczy gwarancja.

Do realizacji swoich prac związanych z realizacją kontraktów budowlanych Grupa angażuje podwykonawców. W odniesieniu do prac wykonywanych przez podwykonawców Grupa działa jako główny wykonawca (ang. principal). Zafakturowane koszty z tytułu ich zatrudnienia ujmuje jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług”. Zatrzymane przez Grupę części zapłat wobec podwykonawców z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy Grupa ujmuje w pozycji „Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje”.

W przypadku niektórych kontraktów budowlanych realizowanych w ramach wspólnych porozumień umownych, w których Grupa jest liderem konsorcjum lub zlecenia, Grupa oceniła, iż występuje w charakterze pośrednika w odniesieniu do prac wykonanych przez drugiego współnika, a które Grupa jako leader fakturuje na rzecz zamawiającego. Grupa określa swoją rolę jako rolę pośrednika w danym zleceniu w przypadku, gdy identyfikuje konkretne dobra oraz usługi, które mają być dostarczone, nad którymi nie sprawuje kontroli przed przekazaniem ich klientowi. W przypadku, gdy Grupa pełni rolę pośrednika, rozpoznaje przychód w momencie wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia w umownej kwocie opłaty lub prowizji będzie uprawniona w zamian za zlecenie dostarczenia konkretnych usług lub dóbr przez inny podmiot. Z uwagi na charakter zawieranych konsorcjów oraz zleceń, w których Grupa pełni rolę lidera, nie występują opisane powyżej opłaty i prowizje, stąd w Grupie nie powstaje przychód z tyt. prowizji za fakturowanie na rzecz klienta prac wykonanych przez drugiego konsorcjanta. Grupa jako przychód ujmuje wyłącznie kwoty wynagrodzenia należnego z tyt. wykonania na rzecz zamawiającego swojego zakresu prac zgodnie z polityką opisaną powyżej.

Ponadto, dla sprzedaży pozostałej, tj. materiałów (kruszywa), towarów oraz produkcji pomocniczej, Grupa rozpoznaje przychody w punkcie w czasie. Przychód ze sprzedaży pozostałej rozpoznawany jest w momencie transferu kontroli na odbiorcę, który jest zbieżny z momentem dostawy danego dobra do odbiorcy.

Termin płatności dla świadczonych przez Grupę kontraktów o usługi budowlane wynosi od 30 do 180 dni od dnia wystawienia faktury, a dla sprzedaży pozostałej wynosi zazwyczaj 30 dni od dnia wystawienia faktury. Zawierane kontrakty nie zawierają zatem istotnego elementu finansowania, za wyjątkiem kwot zafakturowanych z tytułu realizacji kontraktów budowlanych, które spłacane są w późniejszym okresie czasu, gdyż stanowią kaucje zatrzymane przez klienta. Kwoty zatrzymane z poszczególnych faktur stanowią maksymalnie do 10% wynagrodzenia z tyt. realizacji umowy i podlegają zwolnieniu w okresie maksymalnie do 5 lat po zakończeniu realizacji zlecenia. Przychód z realizacji kontraktów budowlanych w części, która jest zatrzymana jako kaucja, ujmowany jest w kwocie zdyskontowanej.

Podział przychodów na przychody rozpoznawane w czasie i punkcie w czasie został zaprezentowany w nocie 4.2.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Zastosowanie metody opartej na nakładach do ujmowania przychodów z tytułu kontraktów budowlanych wymaga szacunku w odniesieniu do określenia stopnia realizacji prac na danym kontrakcie, tj. oszacowania całkowitego budżetu kosztów na danym kontrakcie.

Budżety kosztowe dla danych kontraktów są przygotowywane przez Kadrę Zarządzającą Grupy na etapie ofertowania i aktualizowane w ciągu roku finansowego lub w momencie zidentyfikowania przesłanek do rewizji budżetu kosztowego lub przychodowego. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu, wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu aktualizowana jest na bieżąco, tj. zmiany zakresu kontraktu znajdują odzwierciedlenie w prowadzonym przez Grupę systemie wewnętrznym od razu po tym, jak zostaną wynegocjowane przez Grupę z klientem.

Dla realizowanych kontraktów budowlanych, wzrost/spadek całkowitych budżetowanych kosztów o 2% powoduje odpowiednio spadek/wzrost przychodu rozpoznanego narastająco w księgach Grupy dla danego kontraktu o zbliżonej wartości w punktach procentowych. Wpływ takiej zmiany całkowitego budżetu kosztów na przychody w danym okresie zależy od stopnia realizacji, na którym znajduje się na koniec danego okresu realizowany kontrakt. W przypadku kontraktów o znacznym stopniu zaawansowania, wpływ takiej zmiany na przychody w danym okresie będzie istotniejszy niż w przypadku kontraktu we wczesnej fazie realizacji. Na przestrzeni ostatnich lat, zmiany całkowitych kosztów dla realizowanych projektów zazwyczaj mieściły się w przedziale odchyłań +/- 2% względem pierwotnie budżetowanych kosztów, stąd Grupa prezentuje taką wartość jako możliwą zmianę.

W Grupie funkcjonują stosowne procesy kontroli służące zapewnieniu, że proces budżetowania dla danego projektu odbywa się w oparciu o bieżące i wiarygodne szacunki dotyczące kosztów niezbędnych do realizacji danego kontraktu, podlegające weryfikacji i akceptacji przez wyznaczone do tego procesu osoby. Przygotowany przez Kierownika Projektu budżet podlega weryfikacji przez dyrektora działu, któremu podlega budowa.

Grupa prowadzi ewidencję realizowanych projektów – umów o kontrakty budowlane w systemie wewnętrznym służącym do zarządzania projektami. Informacje dotyczące danego kontraktu, w tym stopnia jego realizacji, są wprowadzane do systemu przez kierownika kontraktu/budowy, a następnie zatwierdzane przez dyrektora działu, któremu podlega budowa.

2.1. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH

Kwoty przychodów i kosztów z tytułu kontraktów budowlanych za okres i kumulatywnie ujęto w tabeli poniżej.

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2021
	Kontrakty w okresie	Kontrakty w okresie
Kwoty ujęte w okresie		
Przychody z tytułu umów o budowę	1 086 417	1 208 695
Koszty z tytułu umów o budowę	1 015 435	1 070 793
Wynik przed ujęciem i rozliczeniem przyszłych strat	70 982	137 902
Wynik brutto	70 982	137 902
Marża zysku brutto		
bez uwzględnienia rezerw	7%	11%
z uwzględnieniem rezerw	7%	11%

Marża zysku brutto jest definiowana jako zysk brutto ze sprzedaży dzielony przez przychody ze sprzedaży.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

2.2. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH – KAUCJE

Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest) i są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem ewentualnego odpisu aktualizującego. Na moment początkowego ujęcia te aktywa finansowe ujmują się w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych, pomniejszonych o wartość dyskonta. Sposób kalkulacji wartości dyskonta wskazano w notce 6.6. Wartość należnych kaucji jest aktualizowana przez Grupę o odpisy z tytułu utraty wartości ujmowane zgodnie z zasadą rachunkowości wskazane w notce 6.6. i prezentowane w pozycji „Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych” w sprawozdaniu z wyniku.

Zobowiązania z tytułu kaucji są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej (tj. kwocie płatności zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnej rynkowej stopy procentowej dla takich zobowiązań) i w tej wysokości ujmowany jest koszt usług podwykonawców. W późniejszych okresach zobowiązania z tytułu kaucji wyceniane są według zamortyzowanego kosztu a koszty odsetek ujmowane są w kosztach finansowych.

	2022			2021		
	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje przed zdyskontowaniem	687	1 083	1 770	621	1 381	2 002
Odpis z tytułu utraty wartości	(47)	(644)	(691)	(262)	(878)	(1 140)
Dyskonto kaucji	(3)	(102)	(105)	(3)	(73)	(76)
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	637	337	974	355	432	787
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje po uwzględnieniu dyskonta	14 383	12 660	27 043	14 214	11 575	25 789

2.3. UZGODNIENIE KWOT Z TYTUŁU NIEZAKOŃCZONYCH KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH

	2022	2021
Przychody z tytułu niezakończonych umów o budowę narastająco	1 831 100	1 657 349
Kwoty zafakturowane do klientów narastająco (bez zaliczek)	1 648 940	1 585 363
Saldo rozliczeń z tytułu niezakończonych kontraktów budowlanych	182 160	71 986
w tym:		
(1) Aktywa z tytułu wykonanych niezafakturowanych prac budowlanych brutto	196 788	119 575
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów z tytułu kontraktów budowlanych	(964)	(242)
(1a) Aktywa z tytułu wykonanych niezafakturowanych prac budowlanych netto	195 824	119 333
(2) Zobowiązania z tytułu zafakturowanych niewykonanych prac budowlanych	14 628	47 589
Saldo rozliczeń z tytułu kontraktów budowlanych	182 160	71 986
w tym:		
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	195 824	119 333
Wycena kontraktów budowlanych - rozliczenie sald (2)	14 628	47 589
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - zaliczki otrzymane	18 626	4 651
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	33 254	52 240

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Dla wszystkich okresów wskazanych w tabeli powyżej, całe salda zobowiązań kontraktowych na początek okresu zostały rozpoznane jako przychody w danym okresie. Pozostała część zmiany salda zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych wynika z nadwyżki przychodów zafakturowanych w danym nad przychodami rozpoznanymi w sprawozdaniu z wyniku.

Z uwagi na specyfikę prowadzonej działalności, tj. realizacji kontraktów budowlanych, Spółka nie jest w stanie wydzielić kumulatywnych zmian kwot ujętych przychodów, które wynikałyby ze zmian szacunku stopnia zaawansowania prac lub zmian szacunku ceny transakcyjnej w zakresie wystąpienia szacowanych kar od kwot przychodów ujętych w okresie z tyt. postępu prac. Niemniej jednak jak wskazano w opisie zasad rachunkowości oraz znaczących szacunków: (i) zmiany całkowitych kosztów dla realizowanych projektów nie były znaczące i zazwyczaj mieściły się w przedziale odchyłań +/- 2% względem pierwotnie budżetowanych kosztów, oraz (ii) Spółka w prezentowanych okresach nie ponosiła kar od swoich odbiorców oraz na żaden z dni bilansowych nie wystąpiły przesłanki do rozpoznania kar na realizowanych kontraktach.

Odpis z tyt. utraty wartości aktywów z tyt. kontraktu wyliczany jest przy zastosowaniu matrycy odpisów jak dla należności handlowych. Całe saldo aktywów z tyt. kontraktu we wszystkich prezentowanych okresach jest nieprzeterminowane. Współczynnik odpisu wyliczonego zgodnie z metodą ECL dla aktywów kontraktowych wynosił 0,4% na 31.12.2022. Kwoty odpisu oraz ruchy na odpisie z tytułu utraty wartości aktywów z kontraktów budowlanych w prezentowanym sprawozdaniu finansowym są nieistotne stąd nie zostały zaprezentowane.

Zmiany w wartości aktywów i zobowiązań z wyceny kontraktów wynikają ze specyfiki rozliczania kontraktów budowlanych oraz harmonogramów fakturowania na poszczególnych kontraktach, tj. występują kontrakty o zróżnicowanych harmonogramach płatności, stąd nie występuje typowa zależność między terminem płatności, a wykonaniem obowiązku świadczenia.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazywany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem Grupy oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego).

Pozostałe kapitały zapasowe tworzone są głównie z zysku lat ubiegłych, w tym kwot obligatoryjnie przekazywanych na kapitał zapasowy zgodnie z wymogami KSH.

Kapitały rezerwowe tworzone są z zysku lat ubiegłych, z przeznaczeniem na finansowanie dalszego rozwoju Grupy.

Kapitał zapasowy Grupy tworzony jest zgodnie z postanowieniami Kodeksu Spółek Handlowych oraz decyzjami akcjonariuszy. Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, jednakże część kapitału zapasowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega on podziałowi na inne cele.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może odpowiednio kształtować wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy lub wyemitować nowe akcje.

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy

Stopa zwrotu z kapitału - ROE

	2022	2021
(1) Zysk netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	7 174	46 200
(2) Kapitał własny	310 925	333 751
ROE [(1)/(2) * 100%]	2,31%	13,84%

Wskaźnik ogólnego zadłużenia

	2022	2021
(1) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania *	307 094	237 541
(2) Aktywa razem	618 019	571 292
Wskaźnik ogólnego zadłużenia [(1)/(2) * 100%]	49,69%	41,58%

*„Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania” stanowią sumę wszystkich zobowiązań długoterminowych i zobowiązań krótkoterminowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wysokość osiągniętego wskaźnika zadłużenia we wszystkich prezentowanych okresach mieściła się w zakresie wyznaczonym przez Zarząd jako poziom docelowy kształtowania się tego wskaźnika.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych

	2022	2021
(1) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania *	307 094	237 541
(2) Kapitał własny	310 925	333 751
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych [(1)/(2)]	98,77%	71,17%

* „Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania” stanowią sumę wszystkich zobowiązań długoterminowych i zobowiązań krótkoterminowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wysokość osiągniętego wskaźnika zadłużenia kapitałów własnych we wszystkich prezentowanych okresach mieściła się w zakresie wyznaczonym przez Zarząd jako poziom docelowy kształtowania się tego wskaźnika.

Najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na kształtowanie się powyższych wskaźników i ich wartość jest zysk netto Grupy.

Kapitał podstawowy

Na 31 grudnia 2022 r. kapitał podstawowy składał się z 55.030.000 akcji o łącznej wartości 1.100.600,00 zł, a struktura Udziałowców posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym prezentowała się następująco:

Akcjonariusz

ERBUD S.A.
Jacek Leczkowski
Nationale-Nederlanden

% udziału w kapitale zakładowym

60,10%
6,42%
5,53%

Statut Spółki nie przyznaje akcjonariuszom, o których mowa powyżej, żadnych uprawnień osobistych w stosunku do Spółki, w szczególności nie przyznaje prawa do powoływania członków Zarządu ani członków Rady Nadzorczej Spółki.

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom Spółki, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym.

Dla celów kalkulacji rozwodnionego zysku na akcje, zysk/(strata) netto za okres sprawozdawczy przypisana zwykłym akcjonariuszom oraz średnia ważona liczba akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym korygowane są o efekt wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję, ponieważ w Spółce nie występują instrumenty rozwadniające.

Podział (split) akcji dokonany zarówno w okresie sprawozdawczym jak i po dniu bilansowym koryguje średnią ważoną liczbę akcji zwykłych dla celów wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na akcje we wszystkich prezentowanych okresach

Poniżej zaprezentowano podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2021
Zysk netto	7 174	46 200
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	54 719 655	50 358 082
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	0,13	0,92

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.2. ZADŁUŻENIE NETTO

	2022	2021
Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania (A)	11 128	115 565
Nota 3.3. Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	2 039	2 308
Nota 3.5. Zadłużenie z tytułu leasingu	17 864	8 664
Zadłużenie długoterminowe	19 903	10 972
Nota 3.3. Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	58 423	7 182
Nota 3.5. Zadłużenie z tytułu leasingu	5 884	4 198
Zadłużenie krótkoterminowe	64 307	11 380
Zadłużenie razem (B)	84 210	22 352
(Zadłużenie netto)/Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto ((A)-(B))	(73 082)	93 213

Zadłużenie netto Grupa definiuje jako saldo zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek oraz leasingu, pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty (w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania zaliczone do aktywów krótkoterminowych). W przypadku występowania nadwyżki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nad zadłużeniem, kwotę netto Grupa określa jako „środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto”.

Zmiany zadłużenia w trakcie prezentowanych okresów sprawozdawczych były następujące:

Zadłużenie z tytułu:	Kredytów i pożyczek	Leasingu	Razem zadłużenie
Zadłużenie na 1 stycznia 2021 r.	4 033	12 038	16 071
Zwiększenie z tytułu przejęcia	10	-	10
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - otrzymane finansowanie	66 332	5 208	71 540
Zawarcie umów leasingu	-	47	47
Naliczenie odsetek od zadłużenia	703	382	1 085
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata kapitału	60 933	4 431	65 364
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata odsetek	616	382	998
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	(40)	-	(40)
Zmiana zadłużenia w okresie	5 456	824	6 280
Zadłużenie na 31 grudnia 2021 r.	9 489	12 862	22 351
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - otrzymane finansowanie	148 738	-	148 738
Zawarcie umów leasingu	-	16 959	16 959
Naliczenie odsetek od zadłużenia	4 649	855	5 504
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata kapitału	91 822	5 916	97 738
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata odsetek	4 583	853	5 436
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	357	-	357
Pozostałe zmiany niepieniężne	(6 366)	(159)	(6 525)
Zmiana zadłużenia w okresie	50 973	10 886	61 859
Zadłużenie na 31 grudnia 2022 r.	60 462	23 748	84 210

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.3. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

	2022	2021
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	1 517	2 308
Pożyczki	522	-
	2 039	2 308
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe	58 114	803
Pożyczki	309	6 379
	58 423	7 182
Razem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	60 462	9 490

	2022	2022	2021	2021
	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej
Kredyty i pożyczki				
Długoterminowe	2 039	-	2 308	-
Krótkoterminowe	58 423	-	803	6 379
Razem	60 462	-	3 111	6 379

Kredyty wykazane jako długoterminowe i krótkoterminowe oprocentowane są stopą WIBOR ON, 1M lub 3M + marża od 1,5% do 2,15%. a pożyczka stałą stopą 8%.

Zobowiązania z tytułu zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy pozycje te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Na podane dni bilansowe, wartość godziwa kredytów i pożyczek nie była istotnie różna od wyceny w koszcie zamortyzowanym. Wartość godziwa kredytów i pożyczek jest szacowana za pomocą modeli zdyskontowanych przepływów (DCF) w oparciu o przepływy pieniężne odzwierciedlające harmonogram spłat otrzymanych kredytów przy zastosowaniu rynkowej stopy procentowej dla takich zobowiązań (tj. oszacowano stopę dyskonta na poziomie WIBOR 1M na dany dzień powiększony o stały procent wyrażający premię za ryzyko na poziomie 2,15%). Wartość godziwa kredytów i pożyczek długoterminowych wycenianych w koszcie zamortyzowanym jest klasyfikowana do drugiego poziomu hierarchii wartości godziwej.

Na dzień bilansowy 31.12.2022 r. Spółka ONDE S.A. posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 741 000 tys. zł. (w tym limit wspólnie z Erbud S.A., Erbud Industry Sp.z o.o. oraz ONDE S.A. w Hestii w wysokości 265 000 tys.zł.), które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty, akredytywę, gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy 31.12.2022 r. Spółka ONDE S.A. wykorzystwała 57 323 tys. zł na zaciągnięcie kredytów oraz 253 527 tys. zł na wykorzystane gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe.

Kowenanty

W ciągu roku, na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego wszystkie kowenanty zostały spełnione.

Kowenanty dotyczą wskaźnika obsługi zadłużenia wyliczanego jako wartość EBITDA (definicja w nocie 4.1.) dzielonego przez roczną wartość spłaty rat kapitałowych zgodnie z umową.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.4. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU

		2022	2021
Okres		Wartość nominalna minimalnych opłat	Wartość nominalna minimalnych opłat
Do 1 roku	Krótkoterminowe	7 000	4 660
Powyżej roku	Długoterminowe	22 320	12 510
Wartość nominalna minimalnych opłat		29 320	17 170
Przyszłe koszty z tytułu leasingu		5 572	4 308
Wartość bieżąca minimalnych opłat		23 748	12 862
Do 1 roku	Krótkoterminowe	5 884	4 198
Powyżej roku	Długoterminowe	17 864	8 664

3.5. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA

	2022	2021
Rzeczowe aktywa trwałe	9 048	9 980
Razem	9 048	9 980

Spółka jako zabezpieczenie umów finansowych ustanowiła hipoteki na nieruchomościach. Informacje dotyczące zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek zawarto w nocie 3.3.

3.6. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	Aktywa warunkowe		Zobowiązania warunkowe	
	2022	2021	2022	2021
Podmioty powiązane				
Gwarancje i poręczenia	152 257	193 725	70 000	50 000
Razem	152 257	193 725	70 000	50 000
Pozostałe jednostki				
Gwarancje i poręczenia	56 677	51 206	266 780	218 364
Razem	56 677	51 206	266 780	218 364

Aktywa warunkowe obejmują otrzymane od Erbud S.A. poręczenia oraz gwarancje wymagane zawartymi przez Grupę kontraktami. Ponadto na aktywa warunkowe składają się otrzymane przez Grupę gwarancje od podwykonawców będące zabezpieczeniem należytego wykonania prac oraz rękojmi.

Zobowiązania warunkowe obejmują poręczenie udzielone przez Grupę na rzecz Erbud S.A. oraz udzielone przez Grupę gwarancje (bankowe i ubezpieczeniowe) stanowiące zabezpieczenie należytego wykonania kontraktu oraz usunięcia wad i usterek.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

3.7. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	2022	2021
Środki pieniężne w kasie	4	68
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	11 124	104 642
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 128	104 710

Wartość odpisu z tytułu utraty wartości przez środki pieniężne jest nieistotna.

Środki pieniężne na rachunkach bankowych VAT na 31.12.2022 r. wyniosły 13.399 tys. zł. (na 31.12.2021 r. wyniosły 27.259 tys. zł.)

Środki pieniężne na rachunkach bankowych o ograniczonej możliwości dysponowania na koniec roku 2022 nie wystąpiły, natomiast na koniec roku 2021 wynosiły (10.855 tys. zł). Stanowiły je środki na rachunku powierniczym. Środki te podlegają ograniczeniom w dysponowaniu przez Spółkę i w związku z tym nie były dostępne do ogólnego wykorzystania.

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.1. ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW

Zarząd analizuje wyniki segmentów przy użyciu kluczowych wskaźników efektywności takich jak EBIT, marża EBIT oraz EBITDA i skorygowana EBITDA. Zarząd Grupy uznaje wyżej wymienione miary jako istotne dodatkowe mierniki wyników i dlatego prezentuje je w sprawozdaniu obok mierników zdefiniowanych przez MSSF. Należy mieć na uwadze, że EBIT, marża EBIT i EBITDA nie są wskaźnikami zdefiniowanymi w MSSF oraz nie stanowią mierników wystandaryzowanych, dlatego sposoby ich kalkulacji mogą różnić się między różnymi jednostkami na rynku. W związku z tym, wskaźniki te nie powinny być analizowane osobno lub jako substytuty dla miar zdefiniowanych przez MSSF.

EBITDA i EBIT to mierniki pokazujące wyniki osiągnięte przez Spółkę po eliminacji wpływu podatku dochodowego, kosztów i przychodów finansowych oraz w przypadku EBITDA, amortyzacji.

EBITDA definiowana jest jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe oraz amortyzację, a pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowana EBITDA jest definiowana jako EBITDA po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym.

Spółka definiuje EBIT jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe i pomniejszony o przychody finansowe. Skorygowany EBIT jest definiowany jako EBIT po eliminacji zdarzeń o charakterze jednorazowym.

Marża EBIT jest miernikiem pokazującym rentowność Spółki pomijającym wpływ podatku dochodowego oraz kosztów i przychodów finansowych. Spółka definiuje marżę EBIT (marżę skorygowanego EBIT) jako EBIT (skorygowany EBIT) dzielony przez przychody ze sprzedaży dóbr i usług.

Koszt wynagrodzeń w formie akcji jest kosztem o charakterze jednorazowym, nie będącym kosztem gotówkowym. W związku z tym, na potrzeby analizy wyników, Zarząd posługuje się miarą skorygowany EBIT zdefiniowaną powyżej.

	2022	31.12.2021
Zysk netto za okres obrotowy	7 174	46 200
Podatek dochodowy	4 772	16 270
Zysk brutto	11 946	62 470
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek współzależnych wycenianych metodą praw własności	(771)	(156)
Koszty finansowe	14 448	2 394
Przychody finansowe	5 305	2 653
EBIT	21 860	62 367
Wynagrodzenie w formie akcji	-	28 343
Skorygowany EBIT	21 860	90 710
Amortyzacja	8 090	6 601
Skorygowana EBITDA	29 950	97 311
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	1 092 852	1 217 445
Marża EBIT	2%	5%
Skorygowana marża EBIT	2%	7%

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.2. SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE

Grupa na podstawie raportowania zarządczego przedstawianego głównemu decydentowi operacyjnemu (tj. Zarządowi) zidentyfikowała trzy podstawowe segmenty sprawozdawcze pokrywające się z segmentami operacyjnymi:

- budownictwo drogowo-inżynieryjne (realizacja kontraktów w obszarze infrastruktury drogowej);
- budownictwo w segmencie odnawialnych źródeł energii (realizacja kontraktów dla branży fotowoltaicznej oraz farm wiatrowych) w kraju;
- budownictwo w segmencie odnawialnych źródeł energii (realizacja kontraktów dla branży fotowoltaicznej oraz farm wiatrowych) za granicą;
- segment pozostały (sprzedaż kruszywa, materiałów budowlanych oraz produkcji pomocniczej).

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany na podstawie specyfiki realizowanych kontraktów. Taki podział odpowiada rozłożeniu zasadniczych ryzyk oraz zwrotów z poniesionych nakładów. Klasyfikacja segmentów uległa zmianie od 30 września 2022 r.

Grupa w trzecim kwartale 2022 roku rozpoczęła również swoją działalność za granicą. Aktualnie spółka realizuje kontrakt o wartości 3,3 mln euro, na budowę fundamentów pod turbiny wiatrowe na Litwie.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej stanowiące podstawę danych na temat segmentów sprawozdawczych i operacyjnych, oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu sprawozdań finansowych Grupy. Zarząd Grupy spośród pozycji bilansowych z perspektywy segmentów operacyjnych analizuje jedynie aktywa i zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych.

Sezonowość kontraktów budowlanych cechuje się tym, że przychody w pierwszym kwartale są najniższe w porównaniu do pozostałych kwartałów.

W okresie do 31 grudnia 2022 r. i do dnia zatwierdzenia skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego brak jest zdarzeń o charakterze jednorazowym, które miałyby istotny wpływ na segmenty sprawozdawcze.

Wartości szacunkowe prezentowane w poprzednich okresach nie uległy istotnej zmianie względem historycznych informacji sporządzonych na dzień 31 grudnia 2021 r.

Grupa nie posiada kontrahentów od których pochodzi więcej niż 10% ogółu przychodów, z jednym wyjątkiem: firmą Mosty Łódź S.A. (ok. 15%).

Główne informacje dotyczące segmentów w okresach sprawozdawczych

Grupa prowadzi działalność w Polsce i za granicą.

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022			Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2021	
	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem	Kraj (Polska)	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:	1 081 009	11 843	1 092 852	1 217 445	1 217 445
Przychody rozpoznawane w czasie	1 074 574	11 843	1 086 417	1 208 695	1 208 695
Przychody rozpoznawane w punkcie w czasie	6 435	-	6 435	8 750	8 750
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	92 226	-	92 226	61 760	61 760

Wszystkie kontrakty budowlane zawierane są w cenach stałych (zryczałtowanych) z elementem zmiennym w postaci ewentualnych kar w przypadku nieterminowego wykonania prac.

W segmentach Budownictwo w segmencie odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz segmencie drogowo-inżynieryjnym występują zarówno kontrakty długo- jak i krótkoterminowe. Typowy okres trwania kontraktu w segmencie budownictwa dla OZE zamyka się w okresie 9 do 24 miesięcy; w segmencie drogowo-inżynieryjnym długość trwania kontraktu jest zależna od jego kontraktu (w prezentowanych okresach najkrótsze kontrakty trwały 6 miesięcy, a najdłuższe do 5 lat).

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

W segmencie pozostałym występują wyłącznie kontrakty krótkoterminowe. W segmencie tym nie występują kontrakty, w stosunku do których obowiązek świadczenia nie zostałby zrealizowany w okresie sprawozdawczym.

W segmencie drogowo-inżynieryjnym przychody generowane są od klientów, którymi są głównie podmioty publiczne, a w segmencie OZE od klientów, którymi są podmioty prywatne.

Dane dotyczące przychodów i wyników oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów sprawozdawczych przedstawiono w poniższej tabeli.

					Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022
	Budownictwo Drogowo-inżynieryjne	Segment Odnawialnych Źródeł Energii	Segment Odnawialnych Źródeł Energii - Zagranica	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	212 820	863 223	11 843	4 966	1 092 852
Przychody ze sprzedaży razem	212 820	863 223	11 843	4 966	1 092 852
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy					
Koszt własny sprzedaży	201 138	804 895	10 780	3 673	1 020 486
Marża na sprzedaży	11 682	58 328	1 063	1 293	72 366
Marża na sprzedaży %	5%	7%	9%	26%	7%
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(6 386)	(42 264)	(477)	(1 379)	(50 506)
Koszty o charakterze jednorazowym					-
Wynik segmentu – EBIT	5 296	16 064	586	(86)	21 860
Wynik segmentu - EBIT skorygowany	5 296	16 064	586	(86)	21 860
Marża EBIT	2,5%	2%	5%	-2%	2%
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	-	(771)		-	(771)
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)					(9 143)
Wynik brutto					11 946
Podatek dochodowy					4 772
Wynik netto					7 174
Amortyzacja	2 001	5 776	-	313	8 090
Wynik segmentu – EBITDA	7 297	21 840	586	227	29 950
Aktywa i zobowiązania					
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	44 987	150 837	-	-	195 824
Aktywa pozostałe	19 206	25 512	-	-	422 195
Aktywa razem					618 019
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	20 308	10 388	2 558	-	33 254
Pasywa pozostałe	18 520	15 270	-	-	584 765
Pasywa razem					618 019
Inne istotne pozycje					
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	-	(771)		-	(771)
Odwrocenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	2 523	(673)	-	-	1 850
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne					2 440
Przychody z tytułu odsetek					4 692
Koszty z tytułu odsetek					6 026

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Za okres 12
miesięcy
zakończony
31-12-2021

	Budownictwo Drogowo- inżynieryjne	Segment Odnawialnych Źródeł Energii	Segment Odnawialnych Źródeł Energii - Zagranica	Segment pozostały	Razem działalność kontynuowana
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	278 022	932 453	-	6 970	1 217 445
Przychody ze sprzedaży razem	278 022	932 453	-	6 970	1 217 445
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy					
Koszt własny sprzedaży	261 933	807 897	-	6 633	1 076 463
Marża na sprzedaży	16 089	124 556		337	140 982
Marża na sprzedaży %	6%	13%		5%	12%
Koszty o charakterze jednorazowym	-	-		(28 343)	(28 343)
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(11 022)	(38 969)	-	(281)	(50 272)
Koszty o charakterze jednorazowym	-	(28 343)		-	(28 343)
Wynik segmentu – EBIT	5 067	57 244	-	56	62 367
Wynik segmentu - EBIT skorygowany	5 067	85 587		56	90 710
Marża EBIT	2%	6%		1%	5%
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	-	(156)		-	(156)
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)					259
Wynik brutto					62 470
Podatek dochodowy					16 270
Wynik netto					46 200
Amortyzacja	3 776	2 825	-	-	6 601
Wynik segmentu – EBITDA	8 843	60 069	-	56	68 968
Wynik segmentu – EBITDA skorygowana	8 843	88 412	-	56	97 311
Aktywa i zobowiązania					
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	34 897	84 436	-	-	119 333
Aktywa pozostałe					451 959
Aktywa razem					571 292
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	6 586	45 654	-	-	52 240
Pasywa pozostałe					519 052
Pasywa razem					571 292
Inne istotne pozycje					
Odwroćenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	(361)	(1 065)	-	-	(1 426)
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne					5 926
Przychody z tytułu odsetek					2 653
Koszty z tytułu odsetek					1 014

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Grupa osiąga 79% przychodów z tytułu realizacji kontraktów związanych z realizacją budów w segmencie odnawialnych źródeł energii. Szczegóły dotyczące ujmowania tej grupy przychodów opisano w nocie 2.1.

Główne szacunki w zakresie przychodów dotyczą ujmowania przychodów z tytułu umów o kontrakty

Poniższa tabela przedstawia informacje odnośnie zagregowanej kwoty cen transakcyjnych alokowanych do obowiązków świadczenia niewykonanych lub nie w pełni wykonanych na dzień bilansowy z tyt. realizacji kontraktów budowlanych.

	2022	31.12.2021
Łączna wartość otwartych kontraktów	2 480 295	2 583 776
Kumulatywna wartość przychodów z otwartych kontraktów rozpoznana do dnia sprawozdawczego	1 831 100	1 657 349
Wartość przychodów pozostająca do rozpoznania w kolejnych okresach z otwartych kontraktów	649 195	926 427
Długoterminowe (przychody do zrealizowania w okresie od roku do 3 lat od daty bilansowej)	360 141	69 412
Krótkoterminowe (przychody do zrealizowania w okresie poniżej roku od daty bilansowej)	289 054	857 015

Z uwagi na specyfikę realizowanych kontraktów długoterminowych, nie jest możliwe dokładne oszacowanie przedziałów czasowych, w jakich będą rozpoznawane przychody z rozpoczętych na dany dzień bilansowy kontraktów w horyzoncie dłuższym niż jeden rok.

Przychody osiąmane przez Grupę pochodzą z realizacji prac budowlanych na terenie Polski oraz sprzedaży pozostałej do lokalnych odbiorców. Dane liczbowe dotyczące przychodów przedstawiono w nocie 4.2 Segmenty sprawozdawcze.

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.4. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2021
Usługi obce	453 002	652 862
w tym usługi obce od podwykonawców	353 108	538 571
Zużycie materiałów i energii	535 554	396 445
Koszty świadczeń pracowniczych	62 357	85 006
w tym wynagrodzenia w formie akcji	-	28 343
Amortyzacja	8 090	6 601
Podatki i opłaty	3 509	2 880
Pozostałe koszty rodzajowe	6 593	6 740
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1 519	2 264
Koszty według rodzaju razem	1 070 624	1 152 798
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku	(130)	464
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(3 907)	(2 163)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(46 101)	(74 636)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	1 020 486	1 076 463

4.5. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	2022	2021
Wynagrodzenia	49 436	74 323
w tym wynagrodzenia w formie akcji	-	28 343
Koszty programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia	77	35
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników	12 844	10 648
Razem	62 357	85 006

4.6. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe Przychody Operacyjne

Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych
Kary, grzywny i odszkodowania
Przychody z tytułu otrzymanych dotacji
Pozostałe

Razem pozostałe przychody operacyjne

2022	2021
176	158
-	1
12	-
139	170
327	329

Pozostałe Koszty Operacyjne

Nota 6.8.	Utworzone / rozwiązane rezerwy
	Koszty postępowania sądowego
	Kary, grzywny i odszkodowania
	Darowizny
	Pozostałe

Razem pozostałe koszty operacyjne

2022	2021
12	-
272	1
1 614	283
664	158
113	277
2 675	719

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.7. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody Finansowe

Odsetki
Z tytułu udzielonych pożyczek
Pozostałe
Przychody z transakcji finansowych
Pozostałe

Razem przychody finansowe

2022	2021
1 345	934
3 347	1 719
608	-
5	-
5 305	2 653

Koszty Finansowe

Odsetki

Od kredytów i pożyczek
Od Leasingów
Pozostałe

Bankowa prowizja przygotowawcza dotycząca finansowania w rachunku bieżącym

Różnice kursowe
Koszty Poręczeń i Gwarancji
Pozostałe

Razem koszty finansowe

2022	2021
4 583	418
853	382
590	214
206	-
6 373	180
1 783	1 093
60	107
14 448	2 394

4.8. OPODATKOWANIE

Na obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego składają się dwa elementy: bieżący podatek dochodowy oraz podatek odroczony.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Grupa stosując metodę bilansową, tworzy: zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do ujemnych różnic kursowych oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia przy zastosowaniu zasady ostrożności.

Zobowiązań oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się w przypadku różnic przejściowych powstających na początkowym ujęciu składnika aktywów bądź zobowiązania w transakcji nie stanowiącej połączenia przedsięwzięć oraz w momencie przeprowadzania transakcji nie mających wpływu ani na wynik księgowy ani podatkowy.

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku tylko w sytuacji, gdy prognozy przyszłych wyników finansowych wskazują na to, że zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na zrealizowanie aktywa w określonej przyszłości.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku. Element osądu w zakresie odzyskiwalności aktywów z tytułu podatku odroczonego stanowią prognozowane przyszłe wyniki finansowe Grupy oraz ich wpływ na odzyskiwalność aktywów.

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są kompensowane, jeżeli istnieje tytuł prawny uprawniający do skompensowania należności podatkowych i bieżących zobowiązań podatkowych oraz jeżeli odroczony podatek dotyczy podatku nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika. Oznacza to, iż aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie w sprawozdaniach finansowych Grupy.

Uzgodnienie efektywnej stawki podatku dochodowego przedstawia poniższa tabela

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12- 2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12- 2021
Wynik brutto przed opodatkowaniem	11 946	62 470
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce - 19%	2 270	11 869
Nadwyżka przychodów nieopodatkowanych nad kosztami niebędącymi kosztami uzyskania przychodów	207	(984)
Różnice trwale koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	2 295	-
Wynagrodzenia w formie akcji	-	5 385
Podatek wykazany w wyniku finansowym	4 772	16 270
Podatek bieżący	52	8 957
Podatek odroczony	4 720	7 313
Efektywna stopa podatkowa	39,95%	26,03%

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Poniższa tabela przedstawia zmiany aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w roku obrotowym:

	Wpływ na			Wpływ na			
	1 stycznia 2021	Wynik netto	Zyski zatrzymane	31 grudnia 2021	Wynik netto	Zyski zatrzymane	31 grudnia 2022
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa oraz podatkowa produkcja w toku	22 847	8 712	-	31 559	20 037	-	51 596
Rezerwy	1 255	912	-	2 167	(291)	-	1 876
Strata podatkowa	-	-	-	-	370	-	370
Naliczone wynagrodzenia i obciążenia	198	63	-	261	83	-	344
Odpisy aktualizujące wartość należności	661	296	-	957	(331)	-	626
Inne zobowiązania finansowe	-	610	-	610	(28)	-	582
Pozostałe	57	(26)	-	31	(29)	-	2
Razem	25 018	10 567	-	35 585	19 811	-	55 396
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	5 619	17 099	-	22 718	24 044	-	46 762
Przeszacowanie aktywów do wartości godziwej	582	-	6 489	7 071	(27)	7 147	14 191
Wycena bilansowa oraz dyskonto zobowiązań	-	440	-	440	427	-	867
Naliczone odsetki od zadłużenia	157	128	-	285	97	-	382
Zarachowane przychody	-	123	-	123	(17)	-	106
Pozostałe	16	90	-	106	7	-	113
Razem	6 374	17 880	6 489	30 743	24 531	7 147	62 421
Kompensata aktywów i zobowiązań	6 374			30 743			55 396
Stan po kompensacie	18 644			17 820			20 247
Aktywa	18 644			11 331			6 611
Zobowiązania	-			6 489			13 636
Wpływ netto zmian w okresie		(7 313)	(6 489)		(4 720)	(7 147)	

W roku zakończonym 31 grudnia 2022 r. oraz 31 grudnia 2021 r. nie wystąpiły ujemne pozycje różnic przejściowych, od których nie ujęto aktywów z tytułu podatku odroczonego.

W tabeli poniżej zawarto okresy realizacji aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

	2022		2021	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Krótkoterminowe	53 165	48 117	25 011	23 241
Długoterminowe	2 231	14 304	10 574	7 502
Razem	55 396	62 421	35 585	30 743

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

5.1. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Zgodnie z MSSF 9 Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń.

Z wyżej podanych kategorii, Grupa posiada tylko pozycje wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego stanowią przede wszystkim:

Nota 5.1.2.	Aktywa finansowe – udzielone pożyczki
Nota 2.2.	Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje
Nota 6.5.	Należności z tytułu dostaw i usług
Nota 6.5.	Należności pozostałe
Nota 2.3.	Aktywa z tytułu kontraktów budowlanych
Nota 3.8.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty
Nota 3.8.	Środki pieniężne na rachunku VAT
Nota 3.8.	Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania
Nota 5.1.	Inne aktywa finansowe (w tym udzielone pożyczki)

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu obejmują głównie:

Nota 2.2.	Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje
Nota 2.3.	Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych
Nota 6.9.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług
Nota 6.9.	Zobowiązania pozostałe
Noty 3.2. – 3.5.	Zadłużenie

W tabeli poniżej przedstawiono wartość bilansową istotnych grup aktywów finansowych i zobowiązań finansowych w podziale na kategorie. Wartość bilansowa posiadanych przez Grupę aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przedstawionych w poniższych tabelach nie różniła się istotnie od ich wartości godziwej we wszystkich prezentowanych okresach.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Linia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kategorie instrumentów finansowych			Razem istotne kategorie
	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	
2022				
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	11 918	-	-	11 918
Nota 5.1.1. Aktywa finansowe - pozostałe	391	-	-	391
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	974	-	-	974
Nota 6.6. Należności z tytułu dostaw i usług	105 693	-	-	105 693
Nota 6.6. Pozostałe należności	23 681	-	-	23 681
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych – aktywa	195 824	-	-	195 824
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 128	-	-	11 128
Nota 3.7. Środki pieniężne na rachunkach VAT	13 399	-	-	13 399
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje	-	27 043	-	27 043
Nota 2.3. Zobowiązania wobec podwykonawców – wycena	-	33 254	-	33 254
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	130 207	-	130 207
Nota 6.9. Pozostałe zobowiązania	-	12 864	-	12 864
Nota 3.2.-3.5. Zadłużenie	-	60 462	23 748	84 210
Razem	363 008	263 830	23 748	650 586

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Linia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kategorie instrumentów finansowych			Razem istotne kategorie
	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	
2021				
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	33 798	-	-	33 798
Nota 5.1.1. Aktywa finansowe - pozostałe	-	-	-	-
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	787	-	-	787
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług	124 288	-	-	124 288
Nota 6.5. Pozostałe należności	5 483	-	-	5 483
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych – aktywa	119 333	-	-	119 333
Nota 3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	115 565	-	-	115 565
Nota 3.7. Środki pieniężne na rachunkach VAT	27 259	-	-	27 259
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje	-	25 789	-	25 789
Nota 2.3. Zobowiązania wobec podwykonawców – wycena	-	52 240	-	52 240
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	106 539	-	106 539
Nota 6.9. Pozostałe zobowiązania	-	18 688	-	18 688
Nota 3.2.-3.5. Zadłużenie	-	9 490	12 862	22 352
Razem	426 513	212 746	12 862	652 121

* Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Wpływ tych instrumentów finansowych na wyniki Grupy w okresie sprawozdawczym i analogicznym okresie roku ubiegłego przedstawiono w poniższych tabelach.

	Kategorie instrumentów finansowych			
	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	Razem istotne kategorie
2022				
Wpływ na wynik finansowy				
Przychody finansowe/(koszty finansowe) – odsetki	4 703	(5 184)	(853)	(1 334)
Przychody finansowe/(koszty finansowe) - różnice kursowe	-	(6 373)	-	(6 373)
Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami	1 850	-	-	1 850
Razem	6 553	(11 557)	(853)	(5 857)
	Kategorie instrumentów finansowych			
	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	Razem istotne kategorie
2021				
Wpływ na wynik finansowy				
Przychody finansowe/(koszty finansowe) – odsetki	2 653	(633)	(382)	1 638
Przychody finansowe/(koszty finansowe) - różnice kursowe	-	(180)	-	(180)
Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami	(1 426)	-	-	(1 426)
Razem	1 227	(813)	(382)	32

* Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

5.1.1. AKTYWA FINANSOWE

Grupa posiadała na dzień bilansowy udziały w spółkach zależnych i współzależnych przedstawione w notcie 6.12. oraz następujące pozycje wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe:

	2022	2021
Udzielone pożyczki	11 918	33 798
Pozostałe	259	-
Razem	12 177	33 798
Długoterminowe	8 328	5 338
Krótkoterminowe	3 849	28 460

5.1.2. AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Na moment początkowego ujęcia te aktywa finansowe ujmują się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne. Przychody z tytułu odsetek wycenia się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek”, w przychodach finansowych. Odpisy z tytułu utraty wartości prezentuje w pozycji „Odwroćenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami”.

Wartość aktywów finansowych jest aktualizowana o odpis z tytułu utraty wartości wyliczony metodą oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss). Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych:

- Poziom 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia lub mają niskie ryzyko kredytowe. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypelnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następnych 12 miesięcy);
- Poziom 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypelnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;
- Poziom 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

Jeżeli udzielone pożyczki mają niskie ryzyko kredytowe, odpis na oczekiwane straty kredytowe ujęty w ciągu danego okresu ogranicza się do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych.

W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:

- pożyczka jest przeterminowana o co najmniej 30 dni;
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika;
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegocjacja warunków ze względu na trudności finansowe itp.
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub w części, kiedy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności. Zazwyczaj następuje to, gdy składnik aktywów jest przeterminowany co najmniej 360 dni.

Pożyczki zaklasyfikowane są do Poziomu 1 modelu utraty wartości na wszystkie prezentowane dni bilansowe. Wszystkie udzielone pożyczki na poszczególne dni bilansowe uznane zostały za instrumenty o niskim ryzyku kredytowym, w związku

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

z czym odpis na oczekiwane straty kredytowe ujęty w ciągu danego okresu ogranicza się do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwana stratę kredytową wyliczono na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania, profilu spłat uzgodnionego w umowie pożyczki i oceny odzysków z zabezpieczenia. Na poszczególne dni bilansowe wysokość odpisu z tyt. utraty wartości oraz jego zmiany w prezentowanych okresach były nieistotne kwotowo, stąd Grupa nie prezentuje ruchów na odpisie. Zwiększenie salda pożyczek w wyniku udzielenia nowych pożyczek nie przyczyniło się istotnie do zmiany wysokości odpisu z tyt. utraty wartości.

Pożyczkobiorca	Waluta pożyczki	Oprocentowanie	Termin spłaty	2022	2021
Goalscreen Holdings Limited	EUR	6%	02.12.2021	-	20 934
FARMA WIATROWA SZYBOWICE SP. Z O.O.	PLN	WIBOR 3M+3p.p.	29.04.2024	3 358	2 269
PflegeQuartier Beteiligungs	EUR	4%	31.01.2022	3 849	3 995
FIRMA FRANKIEWICZ ENERGY	PLN	6%	29.04.2022	-	1 262
KWE	PLN	WIBOR 3M+3p.p.	01.01.2032	3 177	2 991
ELEKTROWNIA DEPVPL 22	PLN	0%	25.06.2025	-	1 200
AZURYT 6 INVESTMENTS	PLN	WIBOR 3M+3p.p.	19.10.2023	1 534	1 147
Razem, w tym:				11 918	33 798
Długoterminowe				8 069	5 338
Krótkoterminowe				3 849	28 460

Zarząd nie identyfikuje przesłanek do istotnego odpisu z tytułu utraty wartości pożyczki dla PflegeQuartier Beteiligungs, ponieważ jest ona regularnie spłacana.

5.2. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Grupa w toku prowadzonej działalności narażona jest na następujące istotne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Za ustalenie zasad zarządzania powyższymi ryzykami oraz ich weryfikację odpowiada Zarząd Grupy.

5.2.1. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO WALUTOWE

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Spółka zawiera przede wszystkim kontrakty budowlane kwotowane w walucie krajowej (PLN), jedynie w segmencie „zagranica” kontrakty denominowane są w walutach obcych

Niemniej, w odniesieniu do należności i zobowiązań wynikających z zawartych umów na zakupy materiałów, z tytułu których następują płatności w EUR oraz w odniesieniu do udzielonych pożyczek denominowanych w EUR Spółka narażona jest na ryzyko walutowe.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

2022					
	Ekspozycja na ryzyko walutowe (tys. PLN)	Wpływ na sprawozdanie z wyniku w tys. PLN		Wpływ na pozostałe całkowite dochody w tys. PLN	
		zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%	zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%
Aktywa					
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług	7 092	709	(709)	-	-
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe - udzielone pożyczki	3 849	385	(385)	-	-
Zobowiązania					
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(4 734)	(473)	473	-	-
Wpływ razem					
Wpływ zmian kursów - aktywa i zobowiązania razem	6 207	621	(621)	-	-

2021					
	Ekspozycja na ryzyko walutowe (tys. PLN)	Wpływ na sprawozdanie z wyniku w tys. PLN		Wpływ na pozostałe całkowite dochody w tys. PLN	
		zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%	zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%
Aktywa					
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe - udzielone pożyczki	24 929	2 493	(2 493)	-	-
Zobowiązania					
Nota 3.2.-3.4. Zadłużenie	(6 379)	(638)	638	-	-
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(7 227)	(723)	723	-	-
Wpływ razem					
Wpływ zmian kursów - aktywa i zobowiązania razem	11 323	1 132	(1 132)	-	-

5.2.2. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez Grupę z zadłużenia, tj. kredytów bankowych i pożyczek (nota 3.3.) oraz leasingu (nota 3.5.).

Ponadto Grupa alokuje wolne środki pieniężne częściowo w inwestycje o zmiennej stopie procentowej (lokaty) oraz udziela pożyczek w oparciu o zmienną stopę procentową.

Aktywa i zobowiązania oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Natomiast oprocentowane według stopy stałej (udzielane pożyczki) naraża Grupę na ryzyko zmiany wartości godziwej, niemniej jednak ze względu na fakt, iż Grupa nie wycenia tych pozycji do wartości godziwej, wpływ ten nie jest odzwierciedlany w sprawozdaniu finansowym.

Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej. Analizę wrażliwości pozycji oprocentowanych zmienną stopą procentową na zmiany stopy procentowej zaprezentowano w poniższej tabeli.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

	2022			2021		
	Wartość bilansowa pozycji oprocentowana zmienną stopą procentową	Wpływ na sprawozdanie z wyniku		Wartość bilansowa pozycji oprocentowana zmienną stopą procentową	Wpływ na sprawozdanie z wyniku	
		+200pb	-200pb		+100 pb	-100 pb
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8 842	177	(177)	114 421	1 144	(1 144)
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	(59 631)	(1 193)	1 193	(3 100)	(31)	31
Zadłużenie z tytułu leasingu	(23 748)	(474)	475	(12 862)	(129)	129
Wpływ razem	(74 537)	(1 490)	1 491	98 459	984	(984)

* Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

W tabeli poniżej zaprezentowano pozycje oprocentowane stałą stopą procentową.

	2022	2021
	Wartość bilansowa pozycji niepodlegająca ryzyku rynkowemu	Wartość bilansowa pozycji niepodlegająca ryzyku rynkowemu
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 286	1 144
Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	11 918	33 798
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	830	6 390
	15 034	41 332

* Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

5.2.3. RYZYKO KREDYTOWE

Aktywami finansowymi Grupy, które są narażone na ryzyko kredytowe są głównie pozycje wymienione w tabeli poniżej.

	2022	2021
Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11 128	115 565
Nota 3.8. Środki pieniężne na rachunkach VAT	13 399	27 259
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe – udzielone pożyczki	11 918	33 798
Nota 6.6. Należności z tytułu dostaw i usług	105 693	124 288
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	974	787
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	195 824	119 333
Razem	338 936	421 030

* Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Grupa minimalizuje ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami poprzez dywersyfikację banków, z którymi zawierane są transakcje lokacyjne. Grupa współpracuje z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności, zgodnie z informacjami w tabeli poniżej. Na poszczególne dni sprawozdawcze występuje znaczna koncentracja ryzyka kredytowego – informacja o wielkości salda środków pieniężnych zgromadzonych w jednej instytucji finansowej przedstawiona jest poniżej.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Podział salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów według ratingu kredytowego przedstawiono w tabeli poniżej. Rating AA-, A-, BBB+, BBB wg Euro Rating to poziom inwestycyjny. Rating BB+, jest poza poziomem inwestycyjnym nie mniej jednak kwota środków pieniężnych w tych instytucjach jest marginalna.

Według agencji ratingowej Euro Rating

Banki o ratingu AA-
Banki o ratingu A-
Banki o ratingu BBB+
Banki o ratingu BBB
Banki o ratingu BBB-
Banki o ratingu BB+

2022	2021
0,1%	0,0%
7,8%	41,8%
0,0%	10,7%
36,7%	47,4%
55,2%	0,0%
0,4%	0,1%
100,0%	100,0%

Na 31 grudnia 2022 r. wartość aktywów pieniężnych i ich ekwiwalentów ulokowana w jednej instytucji finansowej stanowiła około 55% całego salda.

Całe saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów na poszczególne dni bilansowe zaliczone jest do Stopnia 1 modelu utraty wartości (tj. salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia).

Odpisy z tytułu utraty wartości środków pieniężnych i ekwiwalentów ustalono indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej. Do oceny ryzyka kredytowego użyto zewnętrzne ratingi banków oraz publicznie dostępne informacje dotyczące wskaźników niewypelnienia zobowiązania dla danego ratingu ustalone przez Euro Rating. Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy. Grupa skorzystała z uproszczenia dozwolonego przez standard i odpis z tytułu utraty wartości ustalono na podstawie 12-miesięcznych strat kredytowych. Kalkulacja odpisu wykazała nieistotną kwotę odpisu z tytułu utraty wartości.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu kontraktów budowlanych

W celu ochrony przed ryzykiem kredytowym wynikającym z należności związanych z realizacją kontraktów budowlanych (tj. należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z aktywów kontraktowych z tytułu kontraktów budowlanych, każdy kontrahent przed podpisaniem umowy jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w przekazaniu należności za wykonane usługi. W miarę możliwości tworzy się również zapisy umowne warunkujące dokonywanie płatności podwykonawcom od wpływu środków od inwestora.

W Grupie nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego związana z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz należnościami z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z aktywów kontraktowych z tytułu wyceny kontraktów budowlanych.

5.2.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności, Grupa utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych, a także zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Grupa wykorzystuje środki własne, długoterminowe kredyty lub długoterminowe umowy leasingu, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

Grupa stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez Grupę.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

	2022							
	Poniżej 3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Dyskonto	Odsetki	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	13 009	46 757	2 214	-	61 980	-	1 518	60 462
Zadłużenie z tytułu leasingu	1 598	5 402	19 854	2 465	29 319	-	5 571	23 748
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	10 502	3 808	11 178	5 744	31 232	4 189	-	27 043
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	130 207	-	-	-	130 207	-	-	130 207
Razem	155 316	55 967	33 246	8 209	252 738	4 189	7 089	241 460

	2021							
	Poniżej 3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Dyskonto	Odsetki	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	235	7 083	2 483	-	9 801	-	311	9 490
Zadłużenie z tytułu leasingu	1 225	3 463	7 242	5 240	17 170	-	4 308	12 862
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	8 635	5 670	8 078	5 115	27 498	1 709	-	25 789
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	106 539	-	-	-	106 539	-	-	106 539
Razem	116 634	16 216	17 803	10 355	161 008	1 709	4 619	154 680

5.2.5. RYZYKO KLIMATYCZNE

Grupa ONDE monitoruje wpływ ryzyk klimatycznych na działalność Grupy i na dzień dzisiejszy nie identyfikuje istotnego wpływu czynników klimatycznych na prowadzoną działalność. Grupa ONDE konsekwentnie realizuje strategię ESG, przestrzegając wymagań dotyczących aspektów środowiskowych, inwestując w rozwój projektów w branży OZE.

6. NOTY POZOSTAŁE

6. NOTY POZOSTAŁE

6.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Najistotniejsze pozycje rzeczowych aktywów trwałych stanowią środki transportu oraz urządzenia techniczne i maszyny, związane przede wszystkim z budownictwem infrastruktury drogowej oraz infrastruktury farm wiatrowych i fotowoltaicznych. Poza tym Spółka posiada również budynki i budowle oraz grunty.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Grupa w przypadku zidentyfikowania przesłanek do możliwości wystąpienia rzeczowych aktywów trwałych przeprowadza test na utratę wartości w oparciu o oszacowanie wartości odzyskiwalnej danego aktywa trwałego. Wartość odzyskiwalna jest określana jako wyższa z dwóch: wartość, jaka jest możliwa do uzyskania przy sprzedaży danego aktywa trwałego pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa kalkulowana w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne, które zostaną wypracowane przez dane aktywo trwałe lub zespół aktywów.

W wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych Grupa ujmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Do wartości początkowej zalicza się również koszt części zamiennych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania, tj. oczekuje się, że części zamienne będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż jeden rok i jest możliwe ich przypisanie do konkretnej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Grupa corocznie dokonuje weryfikacji wartości końcowej, okresu użytkowania oraz metody amortyzacji składników rzeczowych aktywów trwałych. Weryfikacje przeprowadzone na 31 grudnia 2022 oraz 31 grudnia 2021 nie skutkowały zmianą pozostałych szacowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji czy wartości końcowych środków trwałych.

Stawki amortyzacji wynoszą według poszczególnych klas środków trwałych (w tym również prawa do użytkowania aktywów należących do danej kategorii):

- Budynki i budowle – 2% - 4,5%
- Urządzenia techniczne i maszyny – 6% - 30%
- Środki transportu – 12,5% - 20%
- Pozostałe – 10% - 33%
- Grunty nie podlegają amortyzacji.

Prawa do użytkowania aktywów są amortyzowane przez okres odzwierciedlający czas, na jaki zawarto umowy. Dla posiadanych przez Grupę środków trwałych w leasingu, stawki amortyzacji są zbieżne ze stawkami amortyzacji dla własnych aktywów należących do tej samej kategorii, gdyż okres leasingu odpowiada okresowi ekonomicznej użyteczności danego aktywa (uwzględniając opcje przedłużenia) lub umowa zawiera opcję nabycia składnika aktywów i jest rozsądnie pewne, iż Grupa z tej opcji skorzysta.

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości poniesionych kosztów bezpośrednio związanych z nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy.

6. NOTY POZOSTAŁE

Polityka rachunkowości dotycząca leasingu stosowana od 1 stycznia 2019 roku:

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu, w którym leasingowane aktywa dostępne są do użytkowania przez Grupę. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zaprezentowano w notcie 6.1.

W dacie rozpoczęcia leasingu, zobowiązania leasingowe wyceniane są w kwocie równej bieżącej wartości następujących płatności leasingowych za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów w okresie leasingu:

- stałe płatności (w tym zasadniczo stałe płatności), pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki;
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Opłaty leasingowe są dyskontowane przy użyciu stopy procentowej leasingu, jeśli stopę tę można z łatwością ustalić, lub krańcowej stopy oprocentowania długu leasingobiorcy.

Każda opłata leasingowa jest alokowana pomiędzy zobowiązanie a koszt finansowy. Po początkowym ujęciu, zobowiązania leasingowe są wyceniane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartości bilansowe zobowiązań są aktualizowane w celu odzwierciedlenia zmiany w zakresie szacunku okresu leasingu, opcji wykupu, zmiany w opłatach leasingowych i gwarantowanej wartości końcowej oraz modyfikacji umowy leasingu.

Okres leasingu to nieodwoływalny okres leasingu; okresy objęte opcją przedłużenia i wcześniejszego zakończenia leasingu są uwzględnione w okresie leasingu, jeśli istnieje rozsądna pewność, że leasing będzie przedłużony lub umowa nie zostanie wcześniej zakończona.

Na 31 grudnia 2022 r. Grupa posiadała następujące grupy rzeczowych aktywów trwałych z uwzględnieniem prawa do użytkowania aktywów:

Grupa rzeczowych aktywów trwałych	2022			2021		
	Wartość brutto	Umorzenie i odpisy aktualizujące	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie i odpisy aktualizujące	Wartość netto
Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	16 367	871	15 496	8 248	695	7 553
w tym leasing	11 906	871	11 035	3 787	695	3 092
Budynki i budowle	2 924	1 545	1 379	1 724	1 438	286
w tym leasing	1 214	-	1 214	-	-	-
Urządzenia techniczne i maszyny	34 169	26 556	7 613	34 030	23 923	10 107
w tym leasing	9 696	5 779	3 917	10 033	4 451	5 582
Środki transportu	27 683	15 135	12 548	20 731	12 256	8 475
w tym leasing	15 863	4 167	11 696	11 050	3 648	7 402
Inne środki trwałe	1 276	789	487	879	742	137
Środki trwałe w budowie	60	-	60	68	-	68
Pozostałe	2 180	671	1 509	1 162	534	628
Razem	84 659	45 567	39 092	66 842	39 588	27 254

6. NOTY POZOSTAŁE

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość netto na 1 stycznia 2021 r.	7 729	323	11 667	6 537	146	82	698	27 182
Zwiększenia:								
Zakup	-	24	1 015	6	42	4 340	38	5 465
Leasing	-	-	1 220	4 536	-	-	-	5 756
Pozostałe, w tym korekty reklasyfikacyjne	-	58	-	1	1	(4 346)	(12)	(4 298)
Amortyzacja	176	119	3 695	2 455	52	-	104	6 601
Sprzedaż oraz likwidacja	-	-	100	150	-	-	-	250
Inne	-	-	-	-	-	8	(8)	-
Wartość netto na 31 grudnia 2021 r.	7 553	286	10 107	8 475	137	68	628	27 254
Wartość netto na 1 stycznia 2022 r.	7 553	286	10 107	8 475	137	68	628	27 254
Zakup	-	-	972	33	349	60	1 025	2 439
Leasing	8 431	1 214	156	7 695	-	-	(6)	17 490
Przyjęcie środków trwałych	-	-	-	-	68	(68)	-	-
Pozostałe, w tym korekty reklasyfikacyjne	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Amortyzacja	488	121	3 622	3 655	66	-	138	8 090
Wartość netto na 31 grudnia 2022 r.	15 496	1 379	7 613	12 548	487	60	1 509	39 092

Amortyzacja

	2022	2021
Koszty ogólnego zarządu	1 239	566
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów i usług	6 851	6 035
Razem	8 090	6 601

Prawo do użytkowania aktywów w leasingu, zobowiązania leasingowe

Przyjęto następujące uproszczenia dozwolone przez MSSF16:

- nie aktywuje się umów leasingowych w odniesieniu do aktywów niskocennych (poniżej 15 tys. zł),
- pomija się umowy, które ulegną rozwiązaniu w ciągu bieżącego roku,

Grupa nie zawierała w trakcie okresów, którego dotyczą sprawozdania umów leasingu na okres krótszy niż 12 m-cy. Zawierane umowy leasingu nie posiadały elementu zmiennego wynagrodzenia dla leasingodawcy.

Opłaty związane z wszystkimi leasingami krótkoterminowymi i leasingami niskocennych aktywów są ujmowane liniowo jako koszt w wyniku finansowym. Na moment pierwszego zastosowania standardu, dla wszystkich leasingów, za wyjątkiem leasingów krótkoterminowych i leasingów niskocennych aktywów, wcześniej sklasyfikowanych jako leasing operacyjny:

6. NOTY POZOSTAŁE

Dane dotyczące zastosowania MSSF 16 zaprezentowano w poniższych tabelach.

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2021	3 269	-	6 311	5 294	14 874
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	-	-	1 220	4 536	5 756
Zwiększenie z tytułu nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w budowie oraz zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	1	1
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	(180)	(844)	(1 024)
Amortyzacja	(176)	-	(1 770)	(1 585)	(3 531)
Wartość netto na dzień 31.12.2021	3 093	-	5 581	7 402	16 076
Wartość netto na dzień 01.01.2022	3 093	-	5 581	7 402	16 076
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	8 432	1 214	156	7 695	17 497
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(745)	(745)
Amortyzacja	(490)	-	(1 820)	(2 645)	(4 955)
Zmniejszenie dotychczasowego umorzenia wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(11)	(11)
Wartość netto na dzień 31.12.2022	11 035	1 214	3 917	11 696	27 862

6.1.1.KWOTY ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH ZACIĄGNIĘTYCH W CELU NABYCIA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz na 31 grudnia 2021 r. Grupa nie posiadała umownych zobowiązań związanych z umowami zakupu aktywów trwałych oraz zawartych umów leasingu co do których okres leasingu jeszcze się nie rozpoczął i nie zostały wykazane w zobowiązaniach leasingowych w tym zakresie

6.2. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy powstaje w wyniku rozliczenia nabycia przedsięwzięć metodą nabycia – szczegóły opisano poniżej.

Zasady rachunkowości dotyczące utraty wartości firmy opisano w nocie 6.4.

Grupa posiada nabyte udziały w spółkach zależnych i współzależnych – przy czym, ze względu na przyjętą strategię rozwoju, na ogół są to spółki projektowe tzw. SPV, w ramach których nie rozpoznaje się wartości firmy, gdyż były to transakcje nabycia aktywów nie stanowiącej nabycia przedsięwzięcia. Poniżej przedstawiono podmioty dla których wartość firmy w toku transakcji nabycia rozpoznano wartość firmy:

	2022	2021
Wartość firmy na początek okresu	56	-
Zwiększenia	-	56
Wartość firmy na koniec okresu	56	56
W tym z tytułu nabycia:		
IDE Spółka z o.o.	56	56

6. NOTY POZOSTAŁE

6.3. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH

Grupa przeprowadza testy na utratę wartości aktywów trwałych jeżeli zachodzą przesłanki utraty wartości oraz dodatkowo, co najmniej raz w roku, dla wartości firmy. Wartość odzyskiwaną ustala się na najniższym możliwym poziomie, tj. dla pojedynczego składnika aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do której dany składnik aktywów należy.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy ocenia się, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składnika bądź grupy rzeczowych aktywów trwałych. Jeśli przesłanki takie istnieją, ustala się szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika (wartość odzyskiwalną) i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia również czy występują przesłanki wskazujące na to, że ujęty w poprzednich okresach odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości powinien być zmniejszony lub całkowicie odwrócony.

Utrata wartości firmy

Wartość firmy podlega testowi na utratę wartości przynajmniej raz w roku. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu jako pomniejszenie wartości firmy i odnoszona w rachunek wyników, dodatkowo nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach sprawozdawczych.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. W przypadku zbycia działalności wchodzącej w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy, odnosząca się do zbytej działalności wartość firmy uwzględnia się w wartości bilansowej przy ustalaniu zysku lub straty z tytułu zbycia.

6.4. ZAPASY

W ramach poszczególnych grup zapasów ujmowane są głównie następujące pozycje:

- Materiały: elementy składowane w miejscach magazynowania przeznaczone do wykorzystania w procesach produkcyjnych, zwłaszcza do zużycia w działalności budowlanej;
- Produkcja w toku;
- Produkty gotowe: głównym produktem jest masa bitumiczna wykorzystywana w procesach produkcyjnych oraz przeznaczona na sprzedaż.
- Projekty OZE

Materiały wycenia się w cenie nabycia, a ich rozchód przy zastosowaniu metody „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”. Produkcję w toku oraz wyroby gotowe wycenia się w wysokości kosztu bezpośrednich materiałów i robocizny, wraz z odpowiednim narzutem pośrednich kosztów produkcji ustalonym przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego. Na dzień bilansowy zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i ceny sprzedaży netto.

Do materiałów Grupa zalicza składowane na terenach budów składniki zapasów o ogólnym przeznaczeniu, niskim stopniu przetworzenia, które mogą w prosty sposób oraz bez ponoszenia istotnych kosztów zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane (w przypadku, gdy okażą się niepotrzebne do realizacji danego kontraktu). Składnikami zapasów nie są natomiast elementy składowane na terenach budów o przeznaczeniu specyficznym dla danej budowy lub przetworzone we własnym zakresie lub przez podwykonawcę, takie co do których nie jest pewne, iż w prosty sposób mogą zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane. Takie pozycje odnoszone są bezpośrednio w koszt kontraktu i włączane są w tym samym do wyceny kontraktu według stopnia zaawansowania (szczegóły opisano w notcie 2.).

Jako projekty OZE Grupa identyfikuje osobną kategorię produktów gotowych, którymi są rozwijane we własnym zakresie projekty farm wiatrowych i fotowoltaicznych. Projekty OZE wyceniane są według niższej z dwóch wartości - kosztu wytworzenia i możliwej ceny do uzyskania ze sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto jest to szacowana cena sprzedaży oceniana przez Zarząd na podstawie danych rynkowych.

6. NOTY POZOSTAŁE

	2022	2021
Materiały	25 388	24 473
Produkcja w toku	233	-
Produkty gotowe	111	250
Towary	-	93
Projekty OZE	128 657	39 408
Wartość brutto zapasów	154 389	64 224
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	130	130
Wartość netto zapasów	154 259	64 094

ONDE w ramach przyjętej strategii rozwoju nabywa udziały w spółkach SPV, w ramach których rozwija projekty budowlane z segmentu OZE. Ze względu na fakt, że niektóre te transakcje stanowią nabycie jednostek obejmujących grupę aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia (szerzej transakcje te przedstawiono w nocie 6.12), Grupa zaklasyfikowała aktywa trwałe tych jednostek zależnych jako zapasy gdyż planuje się zbyć zakończone, gotowe projekty na rzecz podmiotów trzecich.

6.5. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE

Do należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałych Grupa zalicza przede wszystkim należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych (głównie z tytułu wystawionych faktur wynikających z realizacji przez Grupę kontraktów budowlanych) oraz należności budżetowe, w tym należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz z tytułu podatku od towarów i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 180 dni, ujmowane są w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych. Należności z tytułu dostaw i usług utrzymywane są w celu ściągnięcia oraz spełniają test SPPI, w związku z czym na dzień bilansowy pozycje te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego wyliczonego przy zastosowaniu modelu strat oczekiwanych.

MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty dla aktywów finansowych, niezależnie od tego czy wystąpiły, czy też nie, przesłanki na utratę wartości. W przypadku należności handlowych, Grupa stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu początkowego ujęcia należności. Dla należności handlowych, które w oparciu o przeprowadzoną analizę portfelową zostały ocenione jako należności, które nie utraciły wartości, oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych jest oparte na wykorzystaniu matrycy odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych (okresów przeterminowania), przy zastosowaniu współczynnika niewypełnienia zobowiązania. Współczynnik niewypełnienia zobowiązania ustala się w oparciu o dane historyczne (wyliczone na bazie ostatnich 5 lat, skorygowane o wpływ przyszłych czynników).

W analogiczny sposób Grupa kalkuluje odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla należności z tytułu kaucji oraz aktywów z tytułu kontraktów budowlanych; salda w odniesieniu do których termin płatności nie upłynął zaliczane są do przedziału „nieprzeterminowane” w matrycy odpisów, a odpis liczony jest przy uwzględnieniu współczynnika nieściągalności dla należności nieprzeterminowanych.

Dla należności handlowych, dla których istnieją przesłanki do utraty wartości (np. należności sporne), utworzono specyficzne dodatkowe odpisy w zależności od indywidualnej oceny ich odzyskiwalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny (dotyczy należności z tytułu kaucji), wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

6. NOTY POZOSTAŁE

	2022			2021		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych	107 803	2 110	105 693	128 495	4 207	124 288
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	14 819	-	14 819	1 745	-	1 745
Pozostałe należności budżetowe	7 743	-	7 743	1 890	-	1 890
Pozostałe należności	1 119	-	1 119	1 848	-	1 848
Razem	131 484	2 110	129 374	133 978	4 207	129 771

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług zaprezentowano w tabeli poniżej:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2022	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2021
Odpisy aktualizujące na początek okresu	4 207	3 404
Utworzenie/(odwrócenie) odpisów indywidualnych	(2 245)	-
Utworzenie/(odwrócenie) odpisów wg matrycy odpisów	148	972
Wykorzystanie odpisów indywidualnych	-	(169)
Odpisy aktualizujące na koniec okresu, w tym:	2 110	4 207
Odpis wyliczony na bazie matrycy	1 263	1 115
Odpis indywidualny	847	3 092
Razem	2 110	4 207

Główna należność odzyskana została od spółki ADV POR PROPERTY INVESTMENT. Skuteczna egzekucja należności objętych 100% odpisem została przez Grupę odzyskana – należność główna 2 228 tys. zł, kaucje
w wysokości – 439 tys. zł.

	2022	2021
Należności nieprzeterminowane	15 059	106 055
Należności przeterminowane:	90 634	18 233
Do 1 miesiąca	56 947	11 312
1-3 miesięcy	24 371	3 492
3-6 miesięcy	6 000	248
6 miesięcy - 1 rok	2 187	139
Powyżej 1 roku	1 129	3 042
Razem	105 693	124 288

6. NOTY POZOSTAŁE

6.6. POZOSTAŁE AKTYWA

Pozycja „Ubezpieczenia” to przedpłaty dokonywane przez Grupę z tytułu umów ubezpieczeń dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych. Ujmowane są one w ramach rachunku wyników stosownie do upływu czasu.

W pozycji „Przedpłaty: Grupa ujmuje kwoty uiszczone na poczet zawartych umów przedwstępnych nabycia udziałów w Spółkach niespełniające definicji derywatów zgodnie z MSSF 9.

	2022	2021
Przedpłaty	794	6 739
Ubezpieczenia	715	750
Pozostałe	406	105
Razem	1 915	7 594

6.7. REZERWY

Rezerwy obejmują głównie rezerwy na naprawy gwarancyjne, rezerwy na świadczenia pracownicze i świadczenia po okresie zatrudnienia oraz rezerwy na sprawy sądowe i sporne.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych wynikają z udzielania przez Grupę gwarancji na świadczone usługi budowlane. Rezerwę tworzy się w wysokości ustalonej wskaźnikiem procentowym będącym ilorazem historycznie poniesionych kosztów na naprawy gwarancyjne oraz historycznie ujętych przychodów z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Koszty rezerwy na naprawy gwarancyjne ujmuje się w kosztach sprzedanych usług. W przypadku usług innych niż usługi budowlane, głównie usług serwisowych rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych tworzy się na podstawie danych historycznych oraz wiarygodnego szacunku kwoty obowiązku z tego tytułu. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne na 31 grudnia 2022 r. zostały oparte na ewidencji napraw gwarancyjnych w latach 2018-2022 i odpowiednio na 31 grudnia 2021 r. – 2017-2021.

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia

Do grupy tej zalicza się rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, do wypłaty których Grupa zobowiązana jest zgodnie z przepisami prawa oraz regulaminem wynagradzania. Wysokość rezerwy ustalana jest w wartości bieżącej przy zastosowaniu technik aktuarialnych, wymagających przyjęcia pewnych założeń. Założenia niezbędne do wyceny obejmują wysokość stop dyskontowych, prognozowanych stóp zwrotu z aktywów oraz prognozowanych podwyżek wynagrodzeń. Ze względu na złożoność wyceny, przyjęte założenia, a także swój długoterminowy charakter, zobowiązania z tytułu wyżej wymienionych świadczeń są bardzo wrażliwe na zmiany założeń. Wszystkie powyższe założenia są weryfikowane oraz zaktualizowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Rezerwy na sprawy sądowe i sporne

Szczegółowej analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi, podejmowania decyzji o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w sprawozdaniu finansowym Grupy oraz wysokości rezerwy dokonują departamenty prawne oraz Zarząd.

6. NOTY POZOSTAŁE

Rezerwy w podziale na grupy zaprezentowane zostały w poniższej tabeli:

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	Inne	Razem
Stan na 01.01.2021	2 138	493	-	2 631
Zwiększenie	2 662	152	-	2 814
Rozwiązanie	-	1	-	1
Stan na 31.12.2021	4 800	644	-	5 444
krótkoterminowe	-	101	-	101
długoterminowe	4 800	543	-	5 343
Stan na 01.01.2022	4 800	644	-	5 444
Zwiększenie	-	12	793	805
Rozwiązanie	249	120	-	369
Stan na 31.12.2022	4 551	536	793	5 880
krótkoterminowe	-	111	793	904
długoterminowe	4 551	425	-	4 976

6.8. SPRAWY SPORNE

Na dzień bilansowy spółki Grupy uczestniczą w postępowaniach sądowych, zarówno jako strona pozwana i pozywająca. Stan spraw o istotnym znaczeniu:

Strona sporu	Opis przedmiotu sporu	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Sprawy wytoczone przez Spółkę			
Wierzyciel: ONDE S.A. Dłużnik: PflegeQuartier Beteiligungs GmbH Poręczyciel: Andreas Skoberne Wartość przedmiotu sporu: 870 000,00 EUR	W dniu 17 stycznia 2018r. doszło do zawarcia umowy pożyczki z Dłużnikiem kwoty 750 000,00 EUR. Zgodnie z treścią umowy cała należność winna zostać zwrócona najpóźniej do 31 stycznia 2020 roku. W grudniu 2021 roku podjęto próbę polubownego zakończenia sporu, zostało wystosowane wezwanie do zapłaty. Dłużnik nie dokonał zapłaty należności w jakiegokolwiek części. Sprawa została przekazana do prowadzenia przez zewnętrzną Kancelarię na terenie Niemiec. W dniu 14 lutego 2022 roku zostało skierowane ponownie ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty wystosowane przez pełnomocnika, z wyznaczonym terminem płatności do 25 lutego 2022 roku. Na skutek braku dokonania płatności w dniu 1 marca 2022 roku został złożony wniosek o wszczęcie postępowania upominawczego przeciwko poręczycielowi, który złożył sprzeciw. Na skutek powyższego sprawa została przekazana do Sądu Landgericht w Dortmundzie. Pozew o zapłatę przeciwko poręczycielowi został złożony do w/w sądu w dniu 23 maja 2022r. Sąd wszczął pisemne postępowanie przygotowawcze. Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie. W lipcu 2022r. Landgericht w Dortmundzie wydał wyrok zaoczny przeciwko Poręczycielowi, który się od niego nie odwołał. Wobec Dłużnika toczą się następujące postępowania egzekucyjne: o zajęcie akcji Spółki Wohnvoll AG; zajęcie udziałów w PflegeQuartier Düren GmbH, zajęcie rachunku bankowego Dłużnika. Dłużnik dokonał w grudniu 2022r. zapłaty na konto Komornika prowadzącego sprawę egzekucyjną zapłaty w wysokości 100 000,00 EUR, na rzecz Wierzyciela Komornik dokonał po potrąceniu kosztów postępowania egzekucyjnego wpłaty w dniu 5 grudnia 2022r. w wysokości 99 961,11 EUR. Wobec Poręczyciela wszczęto postępowanie egzekucyjne na podstawie wykonalnego wyroku zaocznego.	Brak odpisu należności	Brak odpisu należności

6. NOTY POZOSTAŁE

6.9. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe obejmują przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych, otrzymane zaliczki, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu podatków.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej (odpowiadającej wartości nominalnej), a na dzień bilansowy wycenia według zamortyzowanego kosztu.

Otrzymane zaliczki dotyczą głównie wpłat od kontrahentów z tytułu realizacji umów o kontrakty budowlane i ujmuje się je w wartości nominalnej otrzymanej wpłaty.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń ujmuje się w wartości należnej za wykonaną pracę, naliczonej zgodnie z zawartymi umowami.

Zobowiązania z tytułu podatków (w tym podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych) ujmuje się w wysokości kwoty wymagającej zapłaty przez Grupę zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Do grupy tej zalicza się rezerwy na niewykorzystane urlopy. Kalkulowane są one w oparciu o zestawienie niewykorzystanych dni urlopu na dany dzień bilansowy w podziale na poszczególnych pracowników oraz ich dzienne wynagrodzenie brutto powiększone o narzuty ZUS pracodawcy.

	2022	2021
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	130 207	106 539
w tym od podmiotów powiązanych	3 984	3 022
Zobowiązania budżetowe z tytułu:	4 175	9 565
podatku od towarów i usług	-	5 046
podatku dochodowego od osób fizycznych	678	1 032
ZUS	3 389	3 392
PFRON	74	52
PPK	32	42
inne	2	1
Pozostałe zobowiązania	8 689	9 123
z tytułu wynagrodzeń	2 945	2 267
rozliczenia międzyokresowe kosztów	937	-
krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 918	5 932
inne	889	924
Razem	143 071	125 227

6. NOTY POZOSTAŁE

6.10. WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Uzgodnienie zmiany stanu kapitału obrotowego za okres sprawozdawczy oraz analogiczny okres roku poprzedniego:

	Zmiana stanu w sprawozdaniu przepływów pieniężnych 2022	Zmiana stanu w sprawozdaniu przepływów pieniężnych 2021
Zmiana stanu rezerw	436	2 712
Zmiana stanu zapasów, z wyjątkiem projektów OZE	(4 233)	(5 616)
Zmiana stanu należności	42 603	(50 731)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	12 536	(30 929)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	6 617	(7 223)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych	(141 315)	(130 502)
Zmiana stanu kapitału obrotowego	(83 356)	(222 289)

Istotne różnice w zmianie stanu kapitału obrotowego w ujęciu memoriałowym i kasowym są przede wszystkim związane z kompensatami rozrachunków publiczno-prawnych oraz zmianą stanu środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania.

Pozostałe korekty niepieniężne za okres sprawozdawczy oraz analogiczny okres roku poprzedniego:

	Pozostałe korekty niepieniężne w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych 2022	Pozostałe korekty niepieniężne w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych 2021
Płatności w formie akcji	-	28 343
Kompensata pożyczki	(6 366)	-
Pozostałe	550	(24)
Pozostałe korekty niepieniężne	(5 816)	28 319

6. NOTY POZOSTAŁE

6.11. STRUKTURA GRUPY

Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych

Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości niefinansowych składników majątkowych używanych w działalności ujmują się jako pozostałe koszty.

Struktura Grupy

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w skład Grupy wchodzi Jednostka dominująca ONDE S.A. oraz jednostki współzależne, konsolidowane metodą pełną i metodą praw własności.

Jednostki zależne i zasady konsolidacji: Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce wtedy, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania w jednostkę, w którą dokonała inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne zwroty, lub gdy ma prawa do zmiennych zwrotów, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych zwrotów poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, w oparciu o spójne zasady rachunkowości. W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną zysk lub strata z transakcji skutkującej utratą kontroli ujmowane są w wyniku finansowym.

Rozrachunki, przychody, koszty i niezrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji.

Na datę objęcia kontroli, Grupa ustala, czy jednostka nad którą objęto kontrolę stanowi przedsięwzięcie w rozumieniu MSSF3 czy grupę aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia.

Rozliczenia nabycia przedsięwzięć dokonuje się metodą nabycia. W metodzie tej możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i zobowiązania wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia. Zapłatę przekazaną w transakcji nabycia przedsięwzięć wycenia się w wartości godziwej przekazanych przez Grupę aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty związane z przejęciem ujmują się w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Nadwyżka ceny przejęcia, wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów oraz udziałów niekontrolujących nad wartością godziwą przejętych aktywów netto, z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w MSSF 3, stanowi wartość firmy.

W przypadku transakcji nabycia aktywów nie stanowiącej nabycia przedsięwzięcia cenę nabycia alokuje się do poszczególnych nabytych składników aktywów na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Koszty transakcyjne podlegają ujęciu w wartości początkowej nabytych aktywów trwałych. W transakcji nabycia aktywów nie powstaje wartość firmy.

6. NOTY POZOSTAŁE

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej. Inwestycję w jednostce stowarzyszonej ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status jednostki stowarzyszonej.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej stosuje się wymogi MSR 28. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Szczegółowe informacje na temat struktury Grupy zawarte zostały w poniższych tabelach.

Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	2022	2021
Udziały posiadane bezpośrednio				
WTL 20 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 40 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 80 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 100 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 120 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 130 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 140 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 150 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 160 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 170 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
IDE PROJEKT SP. Z O.O.	Toruń	usługi projektowe	100,00%	100,00%
SOLAR SERBY SP. Z O.O. (dawniej AZURYT 6 INVESTMENTS SP. Z O.O.)	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	50,00%
CYRANKA SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
KWE SP. Z O.O.	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	50,00%
ELEKTROWNIA DE PVPL 22 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	50,00%
WTL 270 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 210 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
WTL 50 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
PARK SŁONECZNY CIECHANÓW SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
PARK LEWAŁD SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
FW GUMIENICE SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
FARMA WIATROWA SZYBOWICE SP. Z O.O.	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	50,00%
DEVOZE SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O. (dawniej NEO SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O.)	Warszawa	odnawialne źródła energii	50,00%	0,00%
PV KADŁUBIA 2 SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	0,00%
PV SZCZEPANÓW SP. Z O.O.	Toruń	odnawialne źródła energii	100,00%	0,00%
ONDE Beteiligungs GmbH	Niemcy, Düsseldorf	rozwój działalności wykonawczej w OZE	100,00%	0,00%

6. NOTY POZOSTAŁE

Spółka ONDE S.A. posiada następujące udziały spółek współzależnych konsolidowane metodą praw własności i klasyfikowane jako długoterminowe aktywa finansowe:

Długoterminowe aktywa finansowe	2022	2021
SOLAR SERBY SP. Z O.O. (dawniej AZURYT 6 INVESTMENTS SP. Z O.O..)	14 687	14 687
KWE SP. Z O.O.	11 232	11 232
ELEKTROWNIA DE PVPL 22 SP. Z O.O.	-	3 400
FARMA WIATROWA SZYBOWICE SP. Z O.O.	5 287	5 287
SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O. (dawniej NEO SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O.)	22 681	-
ONDE Beteiligungs GmbH	118	-
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(927)	(156)
Razem	53 078	34 450

Dane finansowe za rok 2022 spółek współzależnych o istotnym znaczeniu wykazano poniżej:

	SOLAR SERBY SP. Z O.O.	KWE SP. Z O.O.	FARMA WIATROWA SZYBOWICE SP. Z O.O.	SOLAR KAZIMIERZ BISKUPI SP. Z O.O.
Wybrane pozycje bilansowe:				
AKTYWA, w tym:	3 098	4 071	3 612	11 315
Aktywa trwałe	1 588	3 572	1 118	4 802
Aktywa obrotowe	1 510	499	2 494	6 513
Środki pieniężne	-	2	1	89
PASYWA, w tym:	3 098	4 071	3 612	11 315
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	2 929	3 435	3 977	8 562
Zobowiązania finansowe	1 527	3 435	3 977	8 562
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	1 141	89	15	341
Skrócony rachunek wyników:				
Zysk netto za okres obrotowy	(695)	(403)	(259)	(185)
Inne pozycje wynikowe:				
Koszty finansowe	1	93	237	193

Pozostałe spółki o nieistotnym znaczeniu wykazały łącznie wynik finansowy oraz całkowite dochody za rok 2022 w wysokości: -1 tys. zł (strata).

Okres obrotowy spółek współzależnych jest taki sam jak w jednostce dominującej. W spółkach tych nie występują żadne ograniczenia co do dysponowania środkami pieniężnymi w przypadku potencjalnych wypłat dywidend i spłat pożyczek. W roku 2022 Spółki nie wypłacały dywidend.

6. NOTY POZOSTAŁE

Nabycie jednostek obejmujących grupę aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia

Dnia 25 czerwca 2021 r. Spółka ONDE S.A. zawarła umowę kupna 50% udziałów w spółce (ELEKTROWNIA DE PVPL 22 Sp. z o.o.), będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej, od jednostki niepowiązanej. Dnia 28 kwietnia 2022 r. ONDE zawarła umowę kupna pozostałych 50% udziałów w spółce (ELEKTROWNIA DE PVPL 22) od jednostki niepowiązanej. Łączna cena nabycia spółki wyniosła 15.850 tys. zł i została rozliczona w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące obu transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów, na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach, które w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy ONDE zostało ujęte jako zapasy, gdyż farmy fotowoltaiczne budowane będą w celu ich sprzedaży w toku normalnej działalności Grupy.

Dnia 6 czerwca 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 100% udziałów w spółce celowej (PV Szczepanów Sp. z o.o.), będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej, od dwóch jednostek niepowiązanych. Kwota transakcji wyniosła 4.404 tys. zł cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów, na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach, które w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy ONDE zostało ujęte jako zapasy, gdyż farmy fotowoltaiczne budowane będą w celu ich sprzedaży w toku normalnej działalności Grupy.

Dnia 6 czerwca 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 100% udziałów w spółce celowej (PV Kadłubia 2 Sp. z o.o.), będącej właścicielem dwóch projektów farm fotowoltaicznych, od dwóch jednostek niepowiązanych. Kwota transakcji wyniosła 9.421 tys. zł cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne. W skład majątku spółki wchodzi umowa dzierżawy gruntów określająca powierzchnię pod budowę farm fotowoltaicznych, decyzje środowiskowe, warunki zabudowy i środki pieniężne. Spółka nie generuje przychodów oraz nie posiada określonych procesów i pracowników, dlatego też transakcja została zakwalifikowana jako nabycie aktywów nie stanowiące nabycia przedsięwzięcia. Nabycie aktywów rozliczane jest poprzez alokację ceny nabycia do poszczególnych nabytych składników aktywów, na bazie ich relatywnych wartości godziwych. Spółka ONDE oceniła, iż cena zapłacona zostanie alokowana głównie do nabytego stadium wykonalności budowy farmy fotowoltaicznej w nabytych lokalizacjach, które w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy ONDE zostało ujęte jako zapasy, gdyż farmy fotowoltaiczne budowane będą w celu ich sprzedaży w toku normalnej działalności Grupy.

W 2022 r. na projekcie Elektrownia fotowoltaiczna Włoszakowice o mocy 10 MW, którego właścicielem jest FW Gumienice Sp. z o.o., osiągnięto dwa kolejne etap rozwoju (uzyskanie map do celów projektowych oraz uzyskanie ostatecznej decyzji zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę).

W związku z powyższym zgodnie z umową wzrosła cena zakupu udziałów FW Gumienice Sp. z o.o. o 907 tys. zł.

Nabycie jednostek stanowiących przedsięwzięcie

W roku bieżącym nie nastąpiło nabycie jednostek stanowiących przedsięwzięcie.

Nabycie udziałów w jednostkach współkontrolowanych

Dnia 2 lutego 2022 r. Spółka ONDE S.A. nabyła 50% udziałów w spółce celowej (Solar Kazimierz Biskupi Sp. z o.o.), będącej właścicielem projektu farmy fotowoltaicznej, od jednostki niepowiązanej. Kwota transakcji wyniosła 22.681 tys. zł, cena transakcyjna podlega rozliczeniu w środkach pieniężnych. Koszty transakcyjne dotyczące tej transakcji były nieistotne.

6. NOTY POZOSTAŁE

Założenie Spółki

W dniu 14 września 2022 r. została zawarta umowa spółki pod nazwą ONDE Beteiligungs GmbH. Spółka została powołana do przeprowadzenia przez Grupę ONDE akwizycji na rynku niemieckim.

6.12. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Transakcje z podmiotami powiązanymi

Poniższe tabele przedstawiają łączne kwoty transakcji zawartych przez Grupę ONDE S.A. z podmiotami powiązanymi w ramach Grupy Erbud S.A. za okres zakończony dnia 31 grudnia 2022 oraz za okres zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku.

	2022			2021		
	Jednostka Dominująca w Grupie kapitałowej Erbud	Spółki zależne GK Erbud	Razem	Jednostka Dominująca w Grupie kapitałowej Erbud	Spółki zależne GK Erbud	Razem
Należności z tytułu dostaw i usług	603	1 420	2 023	9	9	18
Udzielone pożyczki	-	8 070	8 070	-	7 607	7 607
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	3 555	429	3 984	2 968	54	3 022
Przychody ze sprzedaży	37	400	437	47	108	155
Przychody z tytułu odsetek od pożyczek	-	719	719	-	151	151
Zakup dóbr i usług	8 587	3 998	12 585	99 163	3 123	102 286

Podmiot osobowo powiązany z Członkiem Zarządu świadczył usługi na rzecz Spółki Dominującej w roku 2022, a wynikające z nich wynagrodzenie jest związane wyłącznie ze świadczeniem tych usług, w łącznej wysokości 326 tys. zł.

Transakcje z kluczowymi członkami kadry kierowniczej

Wynagrodzenie naliczone za rok obrotowy członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej zaprezentowano w poniższej tabeli:

	2022	2021
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	6 171	6 837
Wynagrodzenie w formie akcji	-	8 503
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	522	342
Wynagrodzenie w formie akcji	-	7 086
Razem	6 693	22 768

6. NOTY POZOSTAŁE

Na poszczególne dni bilansowe osoby zarządzające (członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej) posiadały następującą liczbę akcji (wszystkie akcje są akcjami zwykłymi):

Akcjonariusz	2022		2021	
	Liczba akcji/głosów	% udziału w kapitale zakładowym w głosach na WZA	Liczba akcji/głosów	% udziału w kapitale zakładowym w głosach na WZA
Jacek Leczkowski	3 530 612	6,48%	3 565 625	6,48%
Agnieszka Głowacka	136 768	0,25%	138 125	0,25%
Paweł Średniawa	117 831	0,22%	119 000	0,22%
Marcin Szerszeń	105 206	0,19%	106 250	0,19%
Piotr Gutowski	105 206	0,19%	106 250	0,19%
Jacek Socha	43 743	0,08%	40 000	0,07%
Michał Otto	44 558	0,08%	-	0,00%
Razem	4 083 924	7,49%	4 075 250	7,40%

Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania finansowego członkowie Zarządu oraz prokurenci nie posiadają żadnych świadczeń opartych na opcjach.

6.13. ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

Dnia 27 stycznia 2023 roku Cyranka Sp. z o. o. należąca do Grupy ONDE zawarła Umowy kredytów: kredytu budowlanego oraz inwestycyjnego w PLN (na spłatę kredytu budowlanego) w maksymalnej kwocie 43,9 mln PLN, z możliwością zwiększenia zaangażowania Kredytodawcy do kwoty 50,7 mln PLN (po spełnieniu dodatkowych warunków), oraz kredytu rewolwingowego w PLN na finansowanie zobowiązań z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) w maksymalnej kwocie 12,2 mln PLN.

W dniu 27 stycznia 2023 r. Spółka otrzymała od QAIR POLSKA S.A. z siedzibą we Wrocławiu posiadającej 100% udziałów w spółkach: QPV Golczewo Sp. z o.o.; QPV Rokietnica sp. z o.o., QPV Pakość sp. z o.o. polecenia rozpoczęcia prac przy budowie trzech farm elektrowni fotowoltaicznych zlokalizowanych na terenie całej Polski, o łącznej mocy 122 MW. Tym samym weszły w życie umowy zawarte 7 grudnia 2022r. Całkowita wartość kontraktów wynosi ok. 152 mln zł netto. Termin realizacji umów wynosi 52 tygodnie od momentu otrzymania pisemnego polecenia rozpoczęcia prac.

Dnia 15 lutego 2023 roku ONDE S.A. zawarła dwie umowy na roboty budowlane z zakresu budowy fundamentów i układania kabli średniego i wysokiego napięcia przy budowie farmy wiatrowej na terenie Republiki Litewskiej. Całkowita łączna wartość kontraktów to ok. 26 mln euro netto. Termin realizacji kontraktów to lipiec 2024 r.

Podpisy Członków Zarządu

Paweł Średniawa
/Prezes Zarządu/

Piotr Gutowski
/Wiceprezes Zarządu/

Marcin Szerszeń
/Wiceprezes Zarządu/

Toruń, 28 marca 2023 roku